Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) Tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ SÁU SỐ 702

GIÁ MỖI SỐ 0$05

NGÀY THỨ BẢY 31 MARS 1928

HÃY HÚT THUỐC DIẾU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 8977

Thiệt đời xuân xanh !

Một bài học mà các bạn thanh-niên xuất-dương nên nghĩ ngợi

« Nam nhi lập chí xuất dương quan,
Học nhược vô thành thế bất hoàn ».

Trước đây bổn-báo có đăng cái tin một cậu thiếu-niên học-sinh ta vì tình nhơn phụ bạc mà tự tân ở Paris, hần các bạn độc-giả Đ. P. T. B, Ai nấy cũng còn nhớ. Nay xin nhắc lại rõ ràng hơn, để cho dễ hiểu ;

Cậu ấy tên là Đỗ-hữu-Trinh, con trai một nhà phú-hữu ở Namkỳ ta. Cậu sang Pháp ngay từ thuở còn bé và vào học tại trường Henry IV. Bình sinh tính cậu ở ngoài ngỗ tự-nhiên lắm, mà kỳ thực thì thiệt là một người đa sầu đa cảm, trong những lúc họp chuyện với anh em, thời thường thổ lộ những cái khuynh hướng về chủ-nghĩa chân đời, lại rất có ý mê tin những cảnh thiên đường địa ngục và những thuyết thoát kiếp hóa thân lắm. Lạ gì cái đời của một người lưu học-sanh ở xứ lạ thì rất là cô độc vô liêu, nên Đỗ-hữu-Trinh hễ trông cho tới chúa-nhựt thì ra đạo. Một hôm, nhân ra chơi Quartier Latin, Trinh tính cớ phải lòng một người thiếu-nữ rất xinh xắng, rồi theo gò không bao lâu được quách. Nhưng cón ai là gì bọn chị em hương phấn ở các chỗ danh đó ! Bao nhiêu biển ái nguồn ân của các chị vẫn thường theo « hột phơi » của người chung gối mà đầy vơi ! Lâm màu đánh lận con đen, còn liền thì chớ, hết tiền thì thôi ! .... Đỗ-hữu-Trinh là một [illegible] đường ở lại trường, tiền nhà bên nầy gần qua bất quá vừa xài, hoặc giả cón thừa lại chút đỉnh là may, chớ có đâu dư dật cho nhiều bằng cho cấp nổi một tay danh hoa ở thành Ba-lê nước Đại-Pháp ? Trinh mỗi khi muốn xài phí với tình-nhân thì phải hỏi tiền ở người đở đầu (correspondant); thấy Trinh hỏi tiền mãi, người đở đầu sanh nghi, đi dò la tin tức, mới biết rằng Trinh lâu nay đã chìm đắm trong trời tình bể ái. Bấy giờ người đở đầu liền gởi thơ về cho cha mẹ và nhứt định không chịu phát tiền cho Trinh nữa, vì thế cái cuộc tình-ái của Trinh bèn theo đó mà tan cuộc !.. Sự tuyệt vọng nó làm cho tâm não người thiếu-niên sỉ tình kia đau đớn là dường nào, thì ta không biết được, nhưng có đều rất thê thảm, là một buổi sáng kia, đương giữa giấc học, người ta thấy được cái tử-thi Đỗ-hữu-Trinh ở trong một lớp học bỏ trống: than ôi ! cậu thiếu-niên học-sanh Nam-Việt ở trường Henry IV đã giới giây phong-trần với một cây súng sáu rồi vậy !...

⁂

Đáng lẽ thì chúng tôi không nên nhắc lại câu chuyện đau đớn nầy làm chi, vì chúng tôi vẫn biết nhắc lại như thế thiệt là tội nghiệp cho gia quyến cậu Đ.H. T. lắm, và chính chúng tôi đây, trong khi cầm bút thuật lại chuyện nầy, trong bụng thật cũng không khỏi vì cậu Đ. H. T. mà ngậm ngùi, vì gia-quyến cậu Đ. H. T. mà thương hại. Song chúng tôi trót đã nhận một phần chức trách về ngôn luận, mỗi khi gặp chuyện có quan-hệ chung cho xã-hội, thật không dám nhắm mắt mà làm ngơ. Bởi thế nên chúng tôi trước thì xin lỗi với cậu Đ. H. T. dưới tuyền-đài, sau nữa xin lỗi với gia-quyến cậu Đ. H. T. trên dương thế, đem câu chuyện đáng thương đáng tủi của cậu mà nhắc lại đây, để nhân-tiện có mấy lời nhắn nhủ cùng các anh em du-học ở ngoại-quốc.

Lâm một người thanh niên Việt-Nam ngày nay, nhứt là một người thanh-niên xuất-dương du học, thiệt là có quan-hệ lớn lao vô cùng. Cái thân của người thanh-niên du-học chẳng phải là thân riêng của một mình mình hay là thân riêng của vợ con cha mẹ, mà thật là cái thân chung của đồng bào hàm mấy triệu, của tổ-quốc bốn ngàn năm. Mỗi khi một người thanh-niên tay mang và-lít xuống tàu tức là mang theo một cái hi vọng của quốc-dân Việt-Nam ta đó. Mà thật thế, cứ như cách khai-hóa của nhà-nước Đại - Pháp ở xứ nầy trong non một thế-kỷ nay, thì dân-tộc Việt-Nam ta nếu muốn có một ngày kia mở mặt mở mày với thế-giới, trừ phi trông mong vào bọn thanh-niên du-học thì bảo trông ai? Ôi! giá trị thay là bọn thanh-niên du học! quan-hệ thay là bọn thanh-niên du-học ! tương lai nước nhà ở đây, vận-mạng nước Nhà ở đây. Nhờ bọn học-sinh xuất dương mà nước Nhựt đã nhảy thót tới cái địa-vị văn-minh, cũng nhờ bọn học-sinh xuất dương mà nước Tàu mới gây dựng được cái cơ-đồ dân-quốc. Gương tây liếp hồi sử sở trước mắt, các anh em thanh-niên du học của nước nhà không biết có trông thấy hay không?

Than ôi ! cơm no áo ấm mười năm đen sách có dư, tiền mất bạc hao, nữa mảnh văn-bằng không thấy !

Những hạng du-học như thế đả là cái họa lớn cho nước nhà, đến như những hạng : trời tình biển ái, chi tiếc ngày xanh, đất khách quê người, quân bao xương trắng, thì thật là cái nhục chung cho nòi giống vậy.

Các bạn du-học-sanh ta nghĩ sao ? B. T. M

TIN GIỜ CHÓT

Cuộc tuyển-cử Nghị-viên tây

Quả như lời bổn-báo đả dự đoán trong số rồi, nay *Henry de Lachevrotie* e sẻ ra tranh-cử thay cho Outrey.

∴

Paris - Hanoi

Hai người Pháp là Duverne và Lanne đi xe hơi từ Paris đã tới Hanoi chiều thứ tư 28 Mars vừa rồi. Cuộc hành-trình ấy lâu đến sáu tháng trời và đi tất cả là 23.000km. Trong khi đi đường tuyệt-nhiên không xảy ra việc rủi ro gì cả.

Vụ giết sơn - đầm Tournier ở làng Phong-thạnh

Vì đương phải tra xét cho kỹ và cũng hơi có chờ tin ông Ngô-văn-Huấn nên kỳ nầy không có bài nói về vụ ấy.

Xin hầy đọc số báo tới đây, thì sẽ có bài tiếp theo vụ ấy.

DIỆP-VĂN-KỲ.

Thừa phong phá làng

Một người đàn bà Hồng-mao tả Cô M. B. Carstairs, định dùng cái ca-nô máy (canot automobile) dài 26 thước để vượt qua đại-dương.

Trong hình này, cô ngồi phía tay trái, miệng ngậm điếu thuốc giấy.

Một tin về việc trái bom ở Bắc-Ninh

Về việc trái bom ở Bắc ninh, kỳ trước đây bản-báo đăng rằng : sở mật-thám đã bắt được 27 người, còn mấy người cứ khỏi là Quản-Trác Đỗ-Khương và Ấu thì trốn mất v. v. Nay tiếp được tin của bổn-báo phóng sự ở Bắc-Lý cho hay rằng : Tên Quản-Trác mà bổn-báo đăng đó, nguyên là Ngô-văn-Trạc, người làng Lộc-hà, tổng Hội-phụ huyện Đông-ngạn, phủ Từ-sơn, tỉnh Bắc-ninh. Thuở ít tuổi là học trò chữ Hán, cũng đã đi khảo đi hạch năm ba khóa, tánh hão hiệp hay châu cấp những người hoạn nạn ở hồi loạn Thái-nguyên, ra làm Quản-tổng ông Hội phụ, trong tay cũng có ít nhiều thủ hạ cho nên vùng đó vẫn gọi là Quản Trạc. Ngày năm ấy có việc cướp phá ty a-phiến ở gần ga Yên-viên, những kẻ bị bắt trân tiền xưng là đầy tớ Quản-Trạc, sáng đạn của Quản-Trạc cấp cho, vì thế năm ấy hắn đã phải bắt ra sở sáng-tan Hà-nội, sau xét ra không có tang chứng phải tha. Tới hồi có việc trái bom ở tỉnh Vĩnh-Yên, hắn bị chứng xưng là đồng-đẳng, lại phải bắt sang sở sáng-tan một lần nữa, tra xét ít lâu, cũng không có tang chứng lại không buộc vào tội gì được. Lại có một lần viên tri-phủ sở-tại, nghi hắn tụ tập đồ đảng, làm sự bí mật, bắt giam ở khám Bắc-ninh gần nửa năm, nhưng xét ra cũng không có tang chứng lại phải cho ra.

Trước đây ba năm, hắn được dân làng Lộc-hà công cử làm chánh-hương-hội, nhưng đã bỏ việc đi mất từ tháng năm Annam năm ngoái.

Nghe như ông Quản nầy khi trước cũng là một nhà trung-sản ở nhà quê, có đủ nhà ngói sân gạch, bán cặp ruộng cấy, chỉ vì nhiều phen vào khám ra tù, cho nên gia-sản tiêu ma hết cả.

Còn Đỗ-Khương thì chánh là Đỗ-Khuông tên Võ-Khuông, bạn với Quảng Trạc, người ở làng Đông-kỳ, tổng Nghĩa - lập, cũng về huyện Đông-ngạn. Nghe đâu cũng là một tay nhà giàu, vẫn có xưng buôn gỗ ở làng Đông-kỳ.

Nực cười cho hai thầy đồ cũng khéo gả-ngô, nhà đã đủ ăn đủ tiêu, thì còn đeo đuổi cái việc tan nhà hại thân ấy, mục đích đặng làm chi ?

Hiện nay mấy tên đó vẫn còn tại đào, sở mật thám vẫn đương dò nã. Vuốt đâu xuống đất ! cánh đâu lên trời ? Chắc nay mai cũng sẽ vào lưới !....

Kính cáo cùng chư quí độc giả Lục - châu

Từ ngày bổn-báo chủ nhiệm nhận lờ Đông - Pháp-Thời-Báo đến nay vì lo sắp đặt các công việc nên chưa có dịp đi lục-châu, trước đến viếng qui độc-giả, sau cổ-động thêm cho bổn-báo.

Hôm nay, các công việc trong bổn-báo đả tạm thanh hóa, nên bổn-bảo chủ nhiệm là ông Diệp-văn-Kỳ định cùng viên thơ-ký là ông Nguyễn-văn-Nhu đi khắp cả lục-tỉnh để thăm các độc-giả và cổ-động cùng là thâu những số tiền còn thiếu.

Vậy bắt đầu từ 1er Avril 1928 này, đã khởi-sự đi từ hạt Trà-vinh Bêntre Vĩnh-long Rạch-giá Cần-thơ Sóc-trăng, rồi lần lượt qua các tỉnh khác.

Nay xin tin trước cho qui vị hay, vị nào còn thiếu tiền mua báo, xin để dành sẵn hoặc có việc đi vắng, xin để ở nhà, phòng bổn-báo chủ-nhiệm hoặc M. Nguyễn-văn-Nhu có đến khỏi mất công chờ đợi.

Sau nầy xin qui vị làm ơn cổ-động và giới-thiệu cùng đồng-bào ngỏ cho số xuất bản của bổn-báo càng ngày càng lên thêm thì bổn-báo lấy làm cảm-bội lắm lắm.

Đ. P. T. B.
kính cáo

Chánh - phủ

nên lập riêng một hội đồng để tra xét những sự lỗi-thời về đất cát ở tỉnh Rachgia

Tỉnh Rach-gia là một tỉnh nhiều đất ruộng hơn các tỉnh khác, mà lại là một tỉnh hay sanh ra nhiều vụ kiện tụng tranh-đành về ruộng đất hơn hết. Cái nguyên nhơn tranh-đành ấy, nếu chánh - phủ không để ý tới, cứ mặc phú thác cho quan chủ-tỉnh, thì tưởng không bao giờ yên được. Không phải tại cở quan chủ-tỉnh không chu-tất, nhưng tưởng một mình ngài quản-lý hàng ngàn việc trong tỉnh, thời có thể gì ngài bao hàm cho chu-tất được.

Bởi cớ ấy, nên tôi mới có lời yêu-cầu lập một hội - đồng ủy-viên riêng để tra xét.

Tôi sanh trưởng ở Rachgia, nên tôi mới tỏ tưởng được cái tình hình ở Rachgia, vì tôi có tỏ tưởng được tình hình nên tôi có lời yêu cầu thành thật.

Vã chăng tỉnh Rachgia có 10 tổng chia ra 81 làng, làng tuy ít mà đất thì nhiều, sở khám-đạc mới đo có 1 phần, còn 2 phần nữa chưa đo tới, những đất có tờ vĩnh-viễn 10 phần mới có được 1 thôi.

Mấy làng chưa đo tới thì họ chỉ cậm đất ranh đó thôi, chớ không ai biết của ai là giới-hạn vào đâu cả, đó rồi chủ nầy lấn chủ kia, chủ kia lấn chủ nọ, đất chưa có Kinh-lý đo, nên không trụ đá, giáp ranh đâu chẳng biết, bởi đó mà người có quyền-thế lấy quyền thế mà xâm lấn đất của kẻ quê mùa. Cái nguyên-do kiện tụng tranh đành sanh ra từ đó,

Vã lại, nguyên từ trước năm 1920, có nhiều người khẩn 2,3 ngàn mẫu, khai phá ra chỉ được một góc tư rồi bỏ phế để không đoái hoài tới. Bọn đân giả đân có biết gì, hễ thấy rừng hoang thời cong lưng ra khai phá cày cuốc làm ăn, đầu năm ba mẫu, sau lần lần đến mươi hai mẫu, đồ mồ-hôi, sôi nước mắt, chỉ biết cầm cui làm hoài, ngờ đâu khai phá hoàn thành, bị chủ có đất đến choán ; họ nói rằng đất ấy của họ, có đơn xin khẩn hẳn hòi, họ lại biểu đân họ làm tờ lãnh tiền khai phá. Thôi, còn ngã nào mà nói gì được nữa ?

Nếu kiện thì lẽ phải thua, nên chúng nó vì nỗi oan ức ấy mới đem tánh mạng ra mà đối phó. Đó sự đâm chém nhau xảy ra luôn luôn, chính là vì cớ ấy.

Lại còn một nỗi nữa, là ông Bang, thầy Cai thừa dịp kinh sáng mới, thấy đất hai bên kinh, dân đến cày cấy kiếm lúa ăn, thì họ đã dòi đong lúa ruộng cho họ, nếu dân nào cả cượng thì họ lập thế nầy thế kia, làm cho đến mêm xương mà chớ.

Tình cảnh bọn dân quê mùa như thế, nghĩ đã thảm chưa?

Muốn trừ cho khỏi cái tệ kẻ quyền hào chiếm đoạt và cái hại dành giựt đâm chém nhau, chỉ bằng nhà nước phải một hội-đồng ủy-viên hiệp cùng quan Kinh-lý đo đất các làng, phân ranh, lập trụ bần nhiên, đất nào có đủ bằng cớ thì cho đứt, không đủ bằng cớ thì bán liền, làm một lần cho rành, ngỏ trừ tuyệt cái vạ ngày sau, thế thời bọn dân nghèo mới có thể trông nhờ mà bọn quyền thế cũng không còn có cái thủ-đoạn gì mà dành giựt của dân nghèo được,

Mong thay !

DƯƠNG-QUANG-THÌNH.

Trung-Hoa cận-tin

HỘI NGHỊ QUỐC DÂN ĐẢNG

Vừa rồi Quốc dân-đảng đả mở cuộc hội-nghị tại Nam-kinh. Cuộc hội-nghị nầy là một việc rất có quan hệ ở trong thời-cuộc Trung-quốc. Vì sao ? Vì Quốc-dân đảng bấy giờ chẳng những là cái đảng chánh-trị thôi đâu, mà lại là một cái chánh-phủ có thể xác lập, coi quản gần đến hai phần ba nước Tàu. Cuộc hội-nghị nầy mà thành công được, kể cũng là một sự mầu nhiệm cho Trường-giới-Thạch, vì hiện nay, ngoài trong bốn miền Nam, tuy còn có nhiều người cừ đeo theo phản đối với Trường một cách kích-liệt, nên Trường đả gọi làm mời chiêu tập được đủ số hội-viên để khai hội.

Từ khi đả quyết-liệt với Nga, chánh-phủ, trở ra lãnh chức quân-nguyên-soái đến nay, thì Trường-giới-Thạch chưa chịu bình khiến trường, vì Trường có ý muốn trừ cho tuyệt bọn cộng-sản, không cho lẫn nấp trong đảng Quốc-dân nữa, để cho cái thế lực chánh trị của mình được vững vàng cho chân đả, rồi chiến hậu mới tính việc xuất sư. Nhiều kẻ yêu nhân trong phe cộng-sản, thấy sự thế ngày bách, đả đạp lân trốn qua Pháp, con nhiều người khác thì lại qui phục theo Trường-giới-Thạch, nhờ thế mà Trường mới kiểm được đủ số hội-viên để mở cuộc hội nghị Nam-kinh vừa rồi.

TƯỜNG-GIỚI-THẠCH

Trong bọn phái đối Trường-giới-Thạch, có hai tay quan yêu nhứt, là Bạch-sùng-Hi, hiện đương chiếm cứ hai tỉnh Hồ-nam và Hồ-bắc, nhứ lại Lý-tế-Thâm, hiện đương hoành hành ở tỉnh Quảng-đông. Đối với cuộc Hội-nghị Nam-kinh, bạn đầu Bạch và Lý vẫn do dự chưa quyết, song sau lại đều thấy có phái đại-biểu đến dự hội cả. Xem như thế thì đả ở trong con có những cái ân tình thế nào ta chưa rõ, chớ cứ như bề ngoài mà nói, thì cán lai đảng Quốc-dân hộ vẫn giữ được cái không-khí điều hòa vậy.

Ngày lúc khai hội, Trường-giới-Thạch tuyên ngôn rằng : Bởi chịu cái ảnh hưởng của bọn cộng-sản, nên chi chánh-sách của đảng Quốc-dân từ trước đến giờ là cái chánh-sách phá hoại. Bây giờ chúng ta phải tảo trừ bọn cộng-sản ngõ hầu thiệt hành một cái chánh-sách kiến thiết ».

Hiện nay Trường đương trù liệu những phương pháp để bình-định và chỉnh-lý nước Tàu. Về việc trị-nội, thì Trường đã đưa cho Hội-nghị một bổn dự thảo định thiết lập cái quyền độc-đoán của ban hội đồng trung-ương của Quốc-dân-đảng mà Trường sẽ đứng đầu, và định hủy bỏ các quyền tự-do ngôn luận, tự-do hội-họp, cùng là giải tán các hội liên-hợp của thợ thuyền. Về việc trị-ngoại, i Trường đ định điều-ước bất bình-đẳng với bất cường đế yêu cầu sự thủ-tiêu những hòa ước bất bình-đẳng.

Nếu Trường-giới-Thạch cứ giữ cái thái-độ hòa bình, cứ khuynh-hướng về đường chánh-trị mà dung hàm những sự độc vô cùng bạo nhân, thì có lẽ không bao lâu sẽ được nhân-tâm qui-thuận nhiều lắm, vì ngày nay dân nước Tàu, hạng hạ-đẳng cũng như hạng trung-đẳng, hạng trung-đẳng cũng như hạng thượng-đẳng, ai ai cũng đều ta thán về sự sưu cao thuế nặng, ai ai cũng đều khủng hoảng về những nỗi chém bắn giết cướp, lòng dân đã chán ngán sự bình-quan đến thế, thì cái chánh-sách hòa-bình sẽ được nhiều người ưa, lẽ-thế tất-nhiên như thế vậy.

Nghe đâu như Trương-tác-Lâm bấy giờ cũng có ý muốn điều-đình với Trường-giới-Thạch thì phải, nhưng cũng khó, vì nếu thế, thì Trường còn phải thương-lượng với mọi người trong đảng Quốc-dân và nhứt là Phùng-ngọc-Tường, là một tay đương muốn thay cho Trương-tác-Lâm ở miền Bắc. Tay nhiên đầu thế nào mặc lòng chúng ta có thể dự-đoán rằng cái cuộc bi-bang Trung-nguyên rồi đây đi cũng một ngày hết. Ngày ấy là ngày nào? Tức là ngày các anh đốc-quân sẽ khô tài, không chạy đâu cho ra liền nữa mà đánh nhau vậy. Mà cái ngày ấy chưng như đã sắp tới nơi thì phải. ..

PHIÊU-LINH-TỬ

CŨNG LÀ

« Pháp - Việt Đề-Huề » đây !

Mới hay tin rằng vừa rồi Hội Federation sportive là hội thể-thao do người Pháp chủ-trương, có gởi những người trong hội mời người một cái thư như vầy :

« Bởi vì cuộc đua chạy bộ là do hội Interclub Annamite chủ-trì, nên bữa 27 vừa rồi hội Fédération đã nhóm lại và quyết-định ngăn cấm hết thảy những người trong hội không cho dự vào cuộc đua ấy. Ai không tuân, hội sẽ phạt.

Hội lại sẽ phái hai người đại-biểu đề đến ngày đua theo coi động biên tên những người nào ở trong hội Fédération vì-phạm mà dự vào cuộc đua ấy ».

∴

Thể-thao là một món rất có ích, nhưng phải biết: khi nào ta theo tây mà làm thì mới có ích, chớ như Annam ta mà làm riêng, thì người ta ghét !...

HÃY ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Hay lắm ! Hay lắm ! !

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022-2022

MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Nên lại hàng **« BERLIET »** **GARAGES INDOCHINOIS**

Số I đường Lefèbvre Saigon mà lựa, có nhiều kiểu xe mới lạ. Mới có thứ xe Grand Tourisme 4 và 6 cylindres; và châssis industriels 1800 kgs avec frein-avant và servo-frein.

Các nhà từ thiện gởi tiền giúp đồng-bào bị lụt ở Thanh-Hóa

1	MM. Nguyễn-v.-Thạch à Vinhlong	1 $ 00
2	Thái văn-Sửu à Vinhlong	0 50
3	Huỳnh-phụng-Kiều à Vinhlong	0 50
4	Tạ-duy-Thính à Vinhlong	0 50
5	Nguyễn-văn-Biết à Vinhlong	0 50
	Số tiền mấy kỳ trước	1321.26
	Tổng cộng	1321.26
6	Triệu-văn-Sang à Cap	2 00
	Tổng cộng	1326.26
7	Nota : Le montant des 12 listes s'élève à	1326.26
8	Droit de mandat	10.36
9	Télégramme et frais d'envoi acement	9 87
		20.23
10	Montant des mandats	1306.03
11	Frais (toutes les)	20.23
	Total	1326.26
12	Vương-Bình-Trị, làng Đông - Yên Rạchgiá	5 00
13	Ng.-v-Phụng à Cai tau Thượng Sadec	2 00
14	Ng.-v.Cừ à Cai-tau thượng Sadec	2 00
15	Ng.v-Cừ à Cai tau thượng Sadec	2 00
16	Hảo, thợ bạc à Cai tau thượng Sadec	2 00
17	Huỳnh-Bình à Cai tau thượng Sadec	1 00
18	Tăng-Quới à Cai tau thượng Sadec	1 00
19	Tô-đức-Bá à Cai tau thượng S dec	1 00
20	Ông Kim-Thuận à Cai tau thương Sadec	1 00
21	M. Nhỏ à cai tau thượng Sadec	1 00
	Cộng	18.00
	Số tiền mấy kỳ trước	1326.26
	Tổng cộng	1344 $ 26

Cuộc đua chạy bộ

Cuộc đua chạy bộ của hãng Cognac Jules Robin và hiệu Nguyễn-văn-Trận lập đây thiệt rất được công chúng hoan nghênh.

Sáng bữa chúa nhựt 25 Mars vừa rồi, lối 7 giờ tại đại lộ Bonnard, trước hiệu Nguyễn-văn-Trận, đông nức người ta, phần nhiều là học sanh các trường lại tỉnh cartes d'identité đăng lãnh dossards.

Có M. Thorm président de l'Etoile de Gindinh và M. Triệu-văn-Yến chủ hiệu Nguyễn-văn-Trận xem xét rất kỹ lưỡng cartes d'identité của các học sanh. Học sanh quá 16 tuổi đều bị bắt và phải sắp theo hàng indépendants. Tuy vậy mà các học sinh lớn tuổi nầy, càng vui lòng hơn vì trước mong về tới mức ăn thua lãnh nhiều phần thưởng lớn hơn, thứ nhứt là cái xe máy đầu.

Cuộc đua chạy bộ nầy mới có : lần thứ nhứt tại Saigon thiệt rất hoan nghênh, hoan nghênh cho đến đối ông chủ báo Opinion là M. Hany cho l'cái médaille bằng bạc cho anh Annam nào về tới mức ăn thua trước.

Ai là người mộ thể thao, 6 giờ sáng bữa chúa nhựt 1er Avril 1928, nên đến đại lộ Bonnard trước hiệu Nguyễn-văn-Trận mà xem trên 500 người chạy bộ mới có 1 lần thứ nhứt tại Saigon.

Quí ông mộ thể thao ở Lục tỉnh, Namvan cũng nên đến xem.

Qui ông và qui thầy ở Lucfinh và Namvan cũng nên nhơn dịp ngày chúa nhựt (ngày đua nhằm ngày chúa nhựt) đi Saigon mà xem tài người trong xứ mình tranh cùng các xứ khác.

Lời dặn rất quan hệ

Những thư từ về việc mua báo cùng là những mandats trả tiền báo thì phải gởi cho ông :

NGUYỄN-VĂN-BÀ
Administrateur du Đông-Pháp Thời-Báo

Còn những văn lai-cảo thì phải gởi cho ông :

DIỆP-VĂN-KỲ
Directeur du Đ. P. T. B.

Lại những bài lai-cảo thì khi nào cũng phải viết một mặt giấy và viết cho rõ ràng ; người viết phải cho nhà báo biết rõ tên họ và chỗ ở.

Những bài nào v ết cả hai mặt giấy và viết một cách dở bẩn quá thì bổn-báo không thể đăng được.

D. P. T. B.

Mừng Tân Quan

Bổn-báo tiếp mấy câu mừng ông Nguyễn bá Trác xin đăng để độc-giả thưởng lãm.

Thấy trong Đông-Pháp-Thời-Báo. có đăng bài : Cụ Nguyễn-bá Trác; tự là Tiêu-đầu, nay được ơn trên thăng bổ làm Bố-chánh Bình-định ! Bỉ-nhơn xưa từng nghe tiếng, cụ là một người chí-sĩ, bạn thiết với hai cụ Phan, nay cụ Tây-Hồ, thì đã ngâm cười chín suối, còn cụ-Sào-Nam, thì lại tù lồng chung thân, duy có một mình cụ Tiêu-đầu, vỗng điều hai lọng, danh lợi gồm thâu, nghĩ đời mà ngán cho đời, cũng là một trang chí-sĩ, mà mạt-lộ khác nhau đến thế !

Vậy xin có câu đối mừng cụ như thế nầy :

Biết bao nhiêu sống lại chết đi, khi Sadec Lục Hongkong, cũng ra luồng đa sắt gan vàng, một gánh nẫu-nề dân với nước; Mà thế nhì vào ngang ra tất, nay quan Lang mai cụ Bá (1) khéo về mặt con Hồng châu Lạc, hai đường tom góp lợi và danh.

NGUYỄN-VĂN-NGHỊ à Cholon

(1) Chức Bố-chánh cũng nhiều xứ kêu là Bá-chánh

Hai cái mandat ?

Bổn-báo nhận được 2 cái mandat : Một cái ở Bentre số bạc 2540 và cái thơ nói gởi tiền 2 tháng báo. Song trong thơ ký tên Ph., tên ký thâu quả nhận không rõ là tên gì. Số mandat ấy : 55816.

Một cái ở Hà-tĩnh (Annam) số bạc 3800 cũng trả tiền báo : tên ký nhận cũng không ra nữa.

Số mandat ấy : 596127.

Vậy xin hai ngài gởi mandat làm ơn phúc thơ lợi cho bổn-báo biết rõ qui danh, ngõ hầu tiện việc sổ sách.

B. B

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THẾ-MƯỚN

QUẢN LÝ, VƯỜN-THAI, NHÀ RIÊNG ĐẤT CÁT BUỒNG NƯƠNG ĐỂ THÔNG TIN TỨC VÀ KIẾM VIỆC.

số nầy bảo lãnh làm hết cả mọi việc

65, đường Mac-Mahon, Saigon

Giây thép tắt : MACOFFICE Saigon

Cuộc đánh tennis giúp học-trò nghèo

Sáng Chúa nhựt, 1er Avril 1928, sau khi đua chạy rồi, thì tại sân Garcerie Tennis, sẽ lập một cuộc đánh tennis, ngõ để góp tiền giúp sanh viên du học bên Pháp.

Giá vô cửa :

Ngồi ghế	1$00
Đứng	0,50
Học trò và con nít	0,20

Hai đô banh đượt nầy thiết tưởng ít khi xem được. Đúng tâm giờ thì khỉ sự đấu, M. Kiều là tướng vô địch hôm chợ phiên kỳ rồi, sẽ đấu cùng M.Của là người rất tài năng, đã được đấu đô chót kỳ tranh vô địch Nam kỳ vừa rồi.

Đô sau thì M. Antoni là tướng vô địch của Cercle Sportif français năm 1928, sẽ đấu cùng M. Giao tướng vô địch Nam kỳ, năm nay.

Tưởng không cần nói ai cũng biết rằng hai cuộc nầy kịch liệt là dường bao.

Vậy xin mời quí ông qui bà mộ thể thao, ngày ấy đi xem đua chạy rồi, sẵn dời gót đến sân Tennis đường Garcerie mà xem chơi trước mua vui sau làm nghĩa luôn thể.

Có Phước nào bằng.

Mong thay!

N.B.-Lối 7 giờ rưỡi thì có hai tiểu-anh-hùng đấu cùng nhau, cặp nầy đã ghe phen thắng mấy tay sôi trong cuộc banh đượt nầy.

Nhà hóng mát

ở Ô-Cấp (cap Saint Jacques)

Có lời kính cùng qui quan-viên Annam hay rằng : Toà nhà hóng mát của quan-viên Annam ở dưới Cấp, nay thuộc về M. Nguyễn-văn-Lân Secrétair Conseil Contentieux xem sóc ; còn M. Nguyễn-Nghị Không dự việc ấy nữa.

Vậy qui ngài có cần dùng điều gì xin cứ viết thơ cho M. Nguyễn-văn-Lân 69 rue Roland Garros.

Saigon

Agents Exclusifs:

Lucien BERTHET & Cie

68, Boulevard Charner

SAIGON

Yết thị

Kể từ ngày 1er Avril 1928, nhà thơ « Saigon-Port » sẽ tạm đóng cửa và sẽ có nhà thơ « Saigon Commerce » thế, ở phòng thương Mại mới lập đường Quai de Belgique.

Nhà thơ mới nầy sẽ làm theo như trước nghĩa là nhận thơ từ, giấy thép, và cho gọi điện thoại cũng như nhà thơ « Saigon-Port »

Saigon, ngày 27 Avril 1928

Ký : ROQUE

MỚI XUẤT BẢN

Tuồng cải lương

BẠCH - VIÊN - TÔN - CÁT

Có 8 cái hình đẹp lắm

Cát hàng sách có bán mua sỉ do M. PHẠM VĂN-CƯƠNG *109, rue Lý-thánh-nguyên Cho'on*

Xe máy hơi hiệu

ALCYON

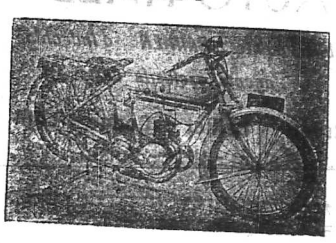

Chạy một cỡ hai mã lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hàng **L. CAFFORT**
Saigon-Namvian

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Đã được thưởng một cái médaille bằng đồng, vì có công và khéo léo tầm kiếm cách chế tạo những món thuốc để bán dự tại hội chợ Saigon

Thuốc bào chế rất cần ích

Kola Astier
Viên nhỏ (hình như bột bánh) chuyên trị bệnh mệt, đau vừa mạnh ; bổ dưỡng.

Levures Boulard
Thuốc nhuận trường cho người lớn và con nít.

Grains de santé
Của lương y Franck bào chế, chuyên trị bệnh bón.

Kerlactine
Thuốc viên dẹp có chất sữa bò, chuyên trị ròng những bệnh đau ruột rất thần hiệu.

Nujol
Dầu bạch lạp tinh anh chuyên trị bệnh bón thường thường, uống không bợn dạ.

Selnos Vichy
Thuốc tiêu lạp, mân mẫn, mùi diệu dàng để uống.

Sirop Famel
Nước đường chế thuốc để chuyên trị những bệnh đau về ho siễng, bịch hơi rất thần hiệu.

Prunagar
Thuốc chế ra hình kẹo tròn để tẩy trường rất thần hiệu.

Vichylax
Là một thứ limonade để uống tẩy, (thuốc xổ) người Annam ưa nhứt, mỗi tháng bán có hơn 2000 ve.

Nitidol Gonin
Là một thứ bột để giặt đồ, tắm rửa rất giản tiện, thay thế cho savon có phần lợi nhiều.

Cachets Antigrippe Maubar
Thuốc bao giản nhện, mỗi hộp một viên (3 viên và 6 viên). Chuyên trừ bệnh cúm trong 48 giờ.

Capillophile Maubar
Thuốc để bảo dưỡng tóc.

Embrocation Maubar
Thuốc thoa cho giản gân cốt cho những người hay tập thể thảo, đi xe máy đạp, đá trái banh, v.v.

Injection Maubar
Chuyên trị bệnh lậu nhiệt.

Lait Antibourbouille Maubar
Thuốc chế ra hình như sữa đặc để trị những sẩy, mài day trong 36 giờ.

Pédiculol Maubar
Thuốc thoa ngoài da chuyên trừ chí rận hay lắm.

Foudre Saturante Maubar
Bột tiêu để uống trong khi ăn uống không tiêu, đau bụng, mùi rất thơm tho.

Tonic Maubar
Là một thứ rượu bổ, để uống khai vị, chế những chất thuốc tiêu, bổ và tinh khiết, những người [illegible]

Vermifuge Maubar
Thuốc chế chuyên trừ những sên lãi trong bụng: thuốc nầy đoan chắc trục xuất nổi độc trùng.

Ai muốn cần dùng cuốn mục lục toàn bộ của bản hiệu thì gởi thơ đến, sẽ gởi cho không ăn tiền.

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon — Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Directeur-Gérant : Nguyễn-kim-Định

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

TỚI QUA XEM!!!

Tiệm bán thầy xoàn hiệu con Rồng Vàng
CỦA ÔNG
J. GIUNTOLI
135, Rue Catinat -:- SAIGON

Tiệm bán thầy-xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, qui ông qui bà trong lục-châu ai ai cũng đều biết rõ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhận cả-rá từ 15 carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. GIUNTOLI kính mời qui ông qui bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ tử tế nào và chắc qui ông qui bà vừa lòng mà chọn lựa

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

Những xe sang trọng
Những xe đề đi du-lịch
Những xe dùng vào việc lợi ích
Những xe camion và tracteur, chở nặng thế nào cũng có
Những xe giắc từ 150 kilo cho tới 10 tấn

Các ông muốn mua, mà được giá rẻ, thì cứ tới hàng

"AUTO-HALL"
Etablissements **BAINIER** *d'Indochine*
agents exclusifs de
Citroën — Baillot — Dodge — Latil
Talbot - Unic - Voisin

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai thường xin khẩn đất Nhà Nước chẳng được là bởi các người không rõ đủ luật lệ mà người ta thường hay nhận chứng mà ngăn cản các người.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai mắc phải nhiều đều khó khăn về việc xin giấy quản-nghiệp đất mình đã chiếm cứ và ra công trồng tỉa, bởi vì có nhiều kẻ khác mạnh thế hơn muốn ra mà đành dựt.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai là người lo sợ phải bị lường công cướp của, thì phải sớm lo tranh đành quyền lợi, hầy mau mau đến mà thương nghị với Phòng-văn tra cứu về việc đất ruộng Nhà Nước ở Nam-kỳ.

« La Cochinchine Foncière »
Nhà số 19, đường Testard, Saigon.

KAMPNAGEL

COLONIA

MÁY XAY GẠO

đủ các hạng

FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho cả Đông-Pháp
S. A. des **COMPTOIRS INDOCHINOIS**
B. P. 38. — 7, *rue Guynemer Saigon, Tél.* 516

DÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Nam-Kỳ

SAIGON

Tổng-cuộc thể-thao Annam

Procès verbal 1ba 27/3/28

Match đá bữa 25/3/28

Dakao ăn E. Saigon bốn bàn thua lại 1 (Homologué).

Match sẽ đá bữa 1/4/28

3 giờ 45 tới 4 giờ 45 Téléposte với Chợlớn — Giám cuộc M. Rót

4 giờ 45 cho tới 5 giờ 45 Thủ-dầumột với E. Giadinh B Giám-cuộc M. Tú.

Saigon, le 28 mars 1928.

Đua ngựa Saigon

Chiều chúa nhựt 1er avril 1928

Phần thưởng Apprentis

Đua trơn 1500 m. — 200 $

Hồngcẩm 42 Ô May 40
Vương Anh 44 Nữ Phụng 39,5
Đạm Sáp 45,5

Phần thưởng Himalaya

Đua trơn 1300 m.— 270 $

Butterfly 41,5 Merveilleux 43
Tiafort 43 Lutteur 43
Hùng ngọc 41,5 Hồng phụng 43
Kenomané 43 Bigalop 43
Kim sem 41,5 K. long Phi 43

Phần thưởng Pastawer

Đua rào, 2e série; 2200 m. 260 $

Kim Filon 44,5 Đạm Phụng 42,5
Vang Tai 42 Vang Ngọc 40,5
Centaure 44

Phần thưởng Đàng - xá

Độ đàng-xa 4200 m. — 1220 $

Huỳnh Long 51 Victoria 46
Derby 50

Phần thưởng Camargo

Đua trơn 1700 m.— 3e série 270 $

Bigolo 41 Đạm May 48,5
Vangphụng 50,5 La Lune 44,5
Cour. d'Air 46 Vangclair 46
Espoir 49 My ngọc D. 50
Ki sé 50 Inventeur 46
Kim son 46,5 Tâu bay 48

Phần thưởng Nalra

Đua trơn 1700 m — 20 $

Độ chấp

Liêu Hoa 32 Đ. bình Đông 53
Long Vân 42 Vang bầu 46
Tân Mỹ 41 Liberté 41,5
Đạm Bền 34 Nữ phụng 35
Ph ngang 415 Ô-Phụng 35
Hồng cẩm 47 Ô May 43,5
Vương anh 50

Phần thưởng Consolation

Đua trơn 1300 m.— 180 $

Tân Phước 38 Đạm Hiền 38
Ô Thanh 38 Moka 38
Kim Xanh 36,5 Vang Huê 36,5
Tân Nữ 36,5 Kim Nhỏ 38
Van Tiên 38 Vang Tế 36,5
Hong Đinh 36,5
K. thủ Đức 36,5

LỜI-BÀN

I *Độ thứ nhứt*. — Có lẽ chư qui độc giả cũng đư biết con Đạm sáp sẽ giựt giải nhứt độ nầy rồi. Vậy tôi xin bàn coi ngựa nào sẽ giựt giải nhì. Con Hồng cẩm nghĩ chạy rất lâu nên không biểu lúc nầy tài lực thế nào ; hôm 4 Mars nó dở tệ đua 3 00 thước thua con Đạm sáp, con Đạm bình Đông và con Ô may rất xa. Con Ô May cũng là ngựa hay song không chịu nắng vì chạy độ đầu nên sợ phải thua Con Nữ Phụng không được bền nhưng lẹ lắm lại vì chở quá nhẹ có lẽ chạy 1500 thước, không mất giải nhì. Con Vương anh không phải dở nhưng phải sợ con Nữ Phụng.

Tôi xin chỉ đánh con Đạm sáp *gagnante*, con Nữ Phụng *placée*. Nếu ra trường con Nữ Phụng chở nặng thêm thì nên đánh Vương Anh *placé*.

II *Độ thứ nhứt*. — Đám ngựa chạy độ nầy nên để ý con Lutteur con Butterfly con Khưu long Phi và con Kim Sen là ngựa hay mà thôi. Con Lutteur đã giựt giải nhứt và giải nhì một đôi khi rồi. Con Butterfly ra trường lần nầy là lần thứ h i. Hôm 29 Janvier đua 1300 thước, nó giựt giải nhì trước con Khưu long Phi và con Hồng Phụng. Con Kim Sen có lẽ sẽ về nhì ba được.

Nên đánh Lutteur *gagnant*. Butterfly và Kim Sen *placées*.

III *Độ thứ ba*. — Con Kim Filon đi rào mà chở hơn 40 kilo thì phải thua rồi, con Đạm Phụng và con Centaure sẽ tranh giải nhứt độ nầy rất kịch liệt. Hai con đều có ăn có thua nhau rồi nhưng con Centaure có phần thắng nhiều hơn. con Vang Ngọc và con Vang Tai dở tệ.

Nên đánh Centaure *gagnant* Đạm Phụng *placée*.

IV *Độ thứ tư*. — Độ đàng xá nầy quả đây con Vi toria chạy không thấu. Con Huỳnh Long hay hơn con Derby nhiều thường hay giựt giải nhứt luôn.

Nên đánh con Huỳnh Long gagnante.

V *Độ thứ năm*. — Độ nầy con Espoir, Con Vang Phụng con Rigolo và con Inventeur là ngựa hay. Con Espoir đã giựt giải nhứt hôm 4 Mars và hôm 25 Mars, Con Vang Phụng chưa chạy với đám ngựa nầy chở với ngựa hay hơn nữa đều có về hạng nhì ba luôn. Con Rigolo lẹ lắm nhưng không được bền. Con Inventeur chạy với đám ngựa nầy thường về hạng tư.

Tôi xin chỉ đánh con Espoir *gagnant*, con Vang Phụng và con Inventeur *placés* Con Tâu Bay có lẽ sẽ về *placé* được.

VI *Độ thứ sáu*. — Độ nầy khó đánh cá vì nhiều con ngựa hay chạy cùng độ lại còn chở nặng nữa Con Đạm bình Đông hay hơn hết nhưng chở quá 50 ki-lô phải mất giải nhứt Con Vương-Anh và con Hồng-cẩm cũng chở nặng lại chạy chồng độ sợ phải thua. Con Ô phụng cũng hay lại chở nhẹ nên lẽ không mất giải thưởng. Con Đạm bền chở có 34 ki lô cũng đề sợ. Con Vang Bầu khá hơn con Phlay ngang, con Liberté và con Tân-Mỹ đồng sức. Con Ô May bền lắm.

Tôi xin chỉ đánh con Đạm Bền *gagnant*, con Ô phụng và con Ô may *placés*.

VII. — *Độ chót*. — Xin coi chừng con nào không chạy chồng độ mà hay thì đánh khác lại. Con Ô thanh và con Kim Xanh có ăn có thua nhau rồi tùy theo chở nặng nhẹ. Con Tân Phước và con Vang Tiên thường có về nhì ba luôn. Mấy con kia dở tệ.

Nên đánh Ô Thành *gagnant* Kim Xanh và Tân Phước *placés*, Con Vang Tiên không mất *placé*.

BARIA

Ngắn cổ khó kêu!

Vụ tăng giấy thuế thân tại làng Phước - Hải

Làng Phước-Hải là một nơi ở gần miền biển, thế thì dân sự trong làng chỉ trông vào có một nghề làm cá hầu nuôi đặng lấy thân đó thôi, chớ chẳng có ai làm nghề khác cả.

Như phần nhiều, dân nghèo từ lớn chí nhỏ, thảy thảy đều đem thân ra phơi nơi mặt biển bất luận ngày đêm, mình không áo đầu không nón, sóng dập gió dồi, mưa sa nắng táp, miễn là làm cho có tiền, đặng nuôi vợ nuôi con cho đủ đó thôi, thiệt làm ra có đồng xu cắt bạc nào, biết bao nhiêu là giọt mồ hôi trộn máu của bọn dân nghèo trong đấy. Thế mà nhiều cái gia-đình khuấn bức kia phải chịu sớm đôi chiều nơ, cái áo rách cái quần chẳng lành thay, chớ có đâu cho đủ ma nuôi lồ miệng một bực cho thường ngày. Tưởng đâu một ngày một buổi chi sao phải chịu cái cảnh khổ ấy trọn cả và đời đi vậy nghĩ cũng đáng thương !

Cái nghề biển là một nghề không chắc sớm có chiều không và rất lợi hại cho bọn dân nghèo lắm vậy, may thì chẳng nói chi, bằng chẳng may đi nữa thì phải đành gởi thân nơi đáy biển. Vậy mà biết làm, làm sao bây giờ, cũng bận sự nghèo đeo đuổi theo mình. Nếu chẳng làm theo nghề ấy, lấy chi nuôi miệng và vợ với con. Bởi vậy cho nên, bộ cầm sự sống lợ mày lõng, bộ phút các số mạng cho trời miễn là làm cho có tiền và tới đâu hay tới đó vậy thôi.

Ai mà trông vào cái nghề nầy lại không.

đau lòng xót dạ. Bởi sự khốn nan vương vấn, cho nên tiền đóng thuế phải treo đành bỏ tay chịu tội. để cho kẻ bề trên hành phạt mặc tình. Không lẽ vợ con thấy vậy mà đành mất lấp tại ngơ, rồi phải chạy đi vay đi hỏi. Ấy chẳng qua là sưu cao thuế nặng mà bọn dân nghèo làm không có tiền hầu đóng thuế đó.

Như mấy năm trước, tiền đóng thuế chỉ có 6,$50, mà dân tình phải chịu trăm bề khốn đốn thay, huống chi năm nay tăng thu thêm 1,$ 30 thành ra mỗi một tên dân đóng 7,$ 80. Như mấy người giàu có thì chẳng nói chi, tội nghiệp thay cho bọn dân nghèo, vợ đương khóc, con đương rên trong đống bùn than kia, phải làm làm sao cho có một số tiền to tác đó mà đóng thuế.

Cái xin quan Chủ-Tỉnh và quan Chủ-Quận nhậm lời và xuống phước cho bọn dân nghèo nhờ. Xin nhị vị thượng quan sửa số tiền thuế đó bớt lại thì ơn đức lớn lao của hai ngài trên kia Liết bao giờ mà chúng dân gội nhuần cho hết đặng.

Mong thay.

Bọn dân nghèo

CAMAU

Về cuộc chạy đua

M. Phạm-công-Tỉnh và M. Quách-Thằng Hội viên Dakao F. C. cho 5 vị đá banh trong hội D. F. C. chạy về tới chỗ kẻ người thử nhứt Dakao, 1 cái đồng hồ nhỏ và hai cái nón trắng (phần M. Tỉnh) 2 đôi giày cao su (phần M. Quách-Thằng) M. Tỉnh lại thêm 3 cái đèn chiếu bồ tuổi cho 3 người học sanh về kế 10 người đầu.

TRAVINH

Hương chức ỷ quyền

Xin quan Chủ-Quận Bàng đa ghe mắt

Vì tên Hương-chánh Mo, ở tại làng Đaloc là một người không xứng - đáng làm Hương - chức trong làng 1, là dốt. 2, không có gia viên điền sản, 3 không phải người gốc gác tại làng (ở Quảng -nghĩa) 4 là người mất chức-hồi năm 1924 :

Chẳng biết vì sao Hương Cả N.. dám tự lịnh tái cử cho tên Mo lên làm Hương-chánh nữa ? tội nghiệp cho dân làng Đaloc người người đều phàn nàn nhứt là dân Đăng-thổ lại bất bình hơn hết.

Vì tên Mo nầy từ ngày được tái cử chẳng những không ăn năn lại làm thêm cực lòng dân. Mỗi lần có việc chi thưa kiện tới làng thì thầy Hương-Chánh buộc phải đóng đủ tiền Tra-lệ !! (thiệt buồn cho cón thói cũ) đầu đất thất, hay là huề thì tiền đó cũng phải mất hết, còn một đều là bài cào ba lá thầy Hương-chánh Mo cho chơi luôn luôn đặng bóc lột của mấy người đơn-bà ở giồng.

Thiệt là người không xứng làm lớn của dân.

Xin quan trên chẳng tin cho người dọ thám thì biết.

Còn bốn đều tôi tỏ trên đây, thiệt có thật.

TRẦN-AN-HÀ

VINHLONG

Hội chung mà của riêng

Xưa nay bất kỳ hội gì, hễ đã có tiếng gọi rằng hội, ấy là phần đông người mới lập thà h ra Hội phải có những gì ? Ít nữa cũng có sổ, có sách, có nhóm cử, lề luật v v ..... Vậy mà ở làng Long-châu trong tỉnh Vinh-long nầy, có một hội kêu là hội « chùa ông » lúc ban sơ lập ra hội nầy thì trưởng cũng có nhiều người giúp sức, mà lập thành được, bởi lập thành được nên mới có tiền chung đậu mà sắm được một bộ đồ Ấm-Công đặng cho mướn quanh năm lấy tiền ấy để vào nhan khói còn dư ra thì trữ đó, giao cho ông thủ-bổn giữ, đặng có cần dùng tiêu việc trong hội.

Ông thủ-bổn là ai ? Là ông M... Hương-Trưởng hiện-thời đó, từ ngày lãnh chức thủ-bổn đến giờ đã sáu bảy năm thì ông nầy cứ việc cho mướn lấy cái nhà vàng, được bao nhiêu tiền thì ông để đâu không biết, cũng không thấy ông mời nhóm-hội một ấn nào, sách sổ đâu chẳng thấy, vậy thì tiền ấy ông để jnh để làm gì ? hay là ông đã xài hết rồi.

Có một đều lạ, là làng không ai dám phanh-phui ra, cũng không ai dám bỏ hề đến việc ấy, sao vậy ? Xin trả lời : Trong làng còn ai đâu nữa mà nói. Ông cả là cha, chánh bài là chú, là người có quan hệ trong đám nầy hơn hết, còn mấy ông chức việc khác kia cũng là bà con hết, vậy còn ai mà nói nữa Ôi ! vậy xin hỏi ông hương trưởng tiền ấy ông cất ở đâu ! còn hội nầy chung hay hội riêng.

Bình trăng

Thị-trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 30 Mars 1928..... 13 f. 00

GIÁ LÚA

Ngày 30 Mars 1928 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $ 45
Gocong	5 88
Baixau	5 57
Bacliou	5 66
Cambodge, thứ trắng	5 29
Cambodge, thứ đỏ	4 34

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 56
Gạo số 2	8 65
Gạo số 2	8 15

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG
Chenonceaux, 3-4
Compiègne 30-3.

Ở BẮC VÔ
Aden, 4-4.
G. G. Merlin, 31-3.
Claude Chappe, 1er-4.
Cap Padaran, 4-4.

Ở TÀU VÀ NHỰT
Porthos, 30-3
Paul Lecat, 13-4.

Ở SINGAPORE
G. G. Roume, 4-4.

Tàu chạy

SANG PHÁP
Aden, 10-4
Porthos, 3-4
Paul Lecat, 17-4
Cap Padaran, 10-4

RA BẮC
Compiègne, 2-4.
Claude Chappe, 5-4.

SANG TÀU VÀ NHỰT
Chenonceaux, 6-4.

Phòng khám bệnh

Của ông Cao-sĩ-Tấn là y-khoa tấn-sĩ ở bện lây mới về. Trị dũ các thứ bịnh.

Bà Cao sĩ-Tấn cũng là y-khoa tấn-sĩ có mở một phòng riêng chuyên-trị bịnh đờn bà và con nít.

Tại số 150, đường Mac-Mahon, Saigon.

Muốn bán một cái nhà máy, chụm trấu 20 tonnes gạo trắng, xin hỏi M. *Nguyễn-khắc-Sự* Ingénieur Chimiste Travinh.

Lê-côn -Hòa, công-ty hiệp nặc danh

Đình bán đồ nữ trang, đồ nhẹ thợ bạc, đồ nội hóa ngoại dương

Nhà hội chánh : N° 62, Boulevard Tổng-đốc-Phương, Cholon

Ngồi cùng qui đồng-nghiệp khắp nơi đặng hay : số vốn của công-ty thợ bạc theo điều lệ tam thi định 40.000$00 chia ra 4000 cổ phần mỗi cổ phần 10$00 mà lại đánh phần cho người thợ bạc mà thôi, cốt ý mống mỗi ông thợ bạc đều có tên trong công-ty, nên cũng không có ai bằng quá một trăm cổ phần, có phải Mục-đích lớn cùng nhau mà lo cho nghề nghiệp, mua và bán cùng nhau, là ý muốn lập Công-ty cho có sẵn bạn hàng, nghĩa là cả ngân người hiệp lợi tức nhiên là cả ngân người bạn hàng của Công-ty ta vậy, nào đó đâu hô nao có động hơn mấy thầng trưởng, đến ngày Hội-hội-đồng nói rằng khoa sổ, mà số vốn trên đây chưa đủ.

Bởi vậy chúng tôi định sửa điều lệ lại có quan Notaire thị chứng đàng hoàn, đã đủ phép thành lập, song điều lệ mở rộng, bởi luận là ai, miễng là người Việt-Nam mà có lòng nhập số phần vào Công-ty không hạng lệ là bao nhiêu cổ phần cũng đặng. Nghĩ vì Annam ta là chúng tôi đây, không mấy khi mà hô hào lập công-ty buôn bán hàu chưa một chút ít lợi lộc với khách ngoại. Ấy vậy bằng cái quản chúng tôi rất mống qui đồng nghiệp cùng qui ông tư bổn thuộc người Việt-Nam nếu may mà được qui ông không chấp phận thấp hèn, thì x n giúp sức nhập cổ phần tăng thành bao công-ty cho cho mau thạnh hành.

Luôn đây kính mời qui ông đến ngày 1er Avril 1928, là ngày công-ty khai trương xin mời qui ông đến trước in mừng cho anh em tôi hiệp tác lần thứ nhứt, sau giúp cuộc mua bán hoặc nhập cổ phần thì bon công-ty rất hậu tình thậm cảm.

Mandat có phần xin gởi cho Thủ-bổn đề như vầy :

M. LÊ VĂN-NGỮ,
n° 62, Bd Tổng-đốc-Phương, Cholon.
Bằng cái quản Lê-công-Hòa Công-ty

kính cáo.

NGUYỄN VĂN CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon

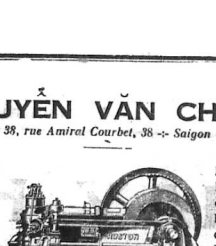

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng qui khách.

Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không bao, giá phải chẳng.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Gài vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phẩm của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

CHỌN GIẢ THẾ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Để trị bịnh.
Hỏi : — Những mà dược-phẩm có giả có thiệt, thoản như mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi : — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn, Hườn, Tán, chủ trị các chứng *linh nghiệm như thần*, các ngài, có hay tin chăng ?
Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tìm các thứ dược-phẩm tại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quả nhân rồi ; Bi-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Tuy thì các ngài quả là bạn hiền, là tri-kỷ của Bi-nhơn đó vậy. Nhưng Bi-nhơn dã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là tri-kỷ, thì Bi-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài mà tỏ ra cho các ngài được biết ; tưởng khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham dỗ xạ lợi, chẳng kể công-đạo lách nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng Xóm, cùng Làng, rao bán cùng đường, cùng sá. Có đưa nó lại dùng chước điểm dáng, nó kiếm những chữ nào cho mượn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi nó đánh lộn trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng những chữ Nhị 二 rồi nó gia nhập với chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Thu 夫 hoặc chữ Yêu 夭 chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 工 đều là những chữ nó vòn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi mà làm chiếu-bài ; Còn những hộp giấy và loa in những ve, những gói, cùng là nhãn hiệu nhứt nhứt nơi thứ nào nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu vô ý mà coi thoán qua, thì ai cũng lầm là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Lật quá lá có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên mà thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một trời với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó chọi với nhau, cho rõ ràng hắc bạch. Vậy xin các ngài, chớ ham giá rẻ, chớ nghe những lời chuốtin gót mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu bài* và *Nhãn hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, dường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của lũ-nhân đã tất tình phụng khuyến dạy vậy ; xin các ngài lưu ý. Vả lại các thứ Cao, Đơn, Hườn, Tán cùng là dầu Nhị-Thiên của bổn-hiệu dây, thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà làm Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay bổn-hiệu chẳng hề sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên-Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU-BÀ Cẩn khải.

VELO-HALL
Etablissement
Trương-văn-Hành Sadec
Giây thép nói số 19
Là nhà chuyên nghề bán :
Xe máy — đồ đồ phụ tùng
Đợi-lý — máy hát và đĩa hát
Pathé - Victor - Béka
Bán sỉ - bán lẻ. Kính xin quí khách lục châu lúc nào cần dùng. Xin đem lòng tưởng đến. Bổn hiệu rất thậm cảm,
Cũng chịu nhận những thơ mua đổi cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

TRẦN-DUY-BÌNH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON
KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ LĂNG
LÀM TRỐNG HIỆU HỘ
LÂM CÁC THỨ NÓN BẰNG CAO SU
GIÁ RẤT RẺ

COI TƯỚNG
Người có tiếng
Trần-kim-Tiêu tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miễu Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhã giám. Tôi coi hồi khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.
Chư Quí vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thí-hiệu cho Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam ; lời biện-bạch không sai chẳng hề thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ăn hành, cho nhọc trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tôi có Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái đầu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin quí vị nhình cho kỹ kẻo lộn với kẻ làm bậy mà ăn tiền.
TRẦN-KIM-TIÊU.
296, Rue d'Espagne — Saigon

Người biết chơi đều mua
Máy hát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt, máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, dầu máy hiệu « mô neo » tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, màu sơn rất nhã.
Máy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.
Au bon Marché Saigonnais
Nguyễn-Thẩm
45, *rue Vienot* — *SAIGON*
Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu.
Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Impermeables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefori hiệu PETIT JEAN và PHENIX.
Đĩa hát Victor cải lương Văn-hi-Ban và hát bội Quảng-Lạc.
Xin mời quí khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ, bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẽ.

CHƯA MUỘN
vì cảnh trường
Rapid'Progress
Boîte postale, 48.
CHOLON
Có sanh chế ra một cách mới riêng đặng mà dạy chữ Pháp cho những quí Nam-Việt.
Ai biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp mà đã đã đặng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhờ.
Hơn bốn trăm môn đệ lấy làm vui lòng và thâm cảm cách dạy của trường nầy.
Cảnh trường lo ròng việc gởi bài cùng nhà mua mua.
Xin gởi một con cò 5 chiêm cho tôi trả lời.
Anh em nên hỏi thăm lập tức, Xin gởi một con cò 5 chiêm đặng trả lời.
RAPIDPROGRÈS
Boîte postale, 48
CHOLON
Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

AUX BIJOUX FIX
H. HUMBERT
78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon.
Kính cùng quí ông quí bà và cô thầy đăng rõ, nhơn dịp lúc nầy bên tây mới gởi qua nhiều món đồ nữ trang làm theo kiểu kim thời.
Những là giây chuyền cà rê bông đầm đủ kiểu lớn nhỏ làm bằng vàng bạc và bằng plaqué (Fix) mạ vàng không phai, và có nhiều thứ đồng hồ để treo vách tường đủ kiểu và đồ nữa giờ hiệu (Japy), đồng hồ để phòng khách bằng đồng có chạm và bằng đá cẩm thạch hiệu Dep chạy 8 ngày đồng hồ rẻ hiệu Zon, đồng hồ bỏ túi và đeo tay bằng vàng bạc và plaqué hiệu Lip, Juvénia, Excelda, và nhiều thứ binh để cẩm bông, đèn thắp dầu lửa chưng đá cẩm thạch, và có nhiều thứ ly để nống rượu chất rượu mạnh coi bằng crystal St-LOUIS.

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẠI
Bán rẻ mạt! rẻ mạt!
Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề *Hội xoán*, nên nay định bán cho Hội xoán nơi tiệm sẽ *Bởi giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn quí khách trong bảy năm thương mãi.
Một ít bước, một cuốc xe kéo xuống chợ cũ đến tiệm M. François, 76, Rue Vannier mà được mua sẽ bạc trăm hoe ngàn !!!
P. S. — Còn bàng lọa tinh kỳ nầy bán lấy hết, cho nên ha nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỳ solde trước thập bội. Hàng mới tinh !!!
Hãy mau mau, kẻo kết.

Bán đất
Muốn bán một sở đất bốn mẫu 50 cào tọa lạc tại Tân-Uyên (Biênhoà) có sạng (gravier) đã có giấy phép cho khai hầm sạng, ai muốn mua đặng lấy sạng xin do nơi M. Hội-Đồng Liêm ở tại Biênhoà.

A la pensée
50, đường, Charner
Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngỏ mà giá lại rất rẻ.
Hỏi tại nhà Mme JUD.
Bán luôn vừa ngày vừa đêm.

Docteur DO-VAN-TOT
Ancien externe des Hôpitaux de Paris
Phòng coi mạch của ông y khoa tấn sĩ Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu (Palikao (Cholon.)

SAIGON-AUTO
TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21, Rue Amiral-Rose, 19-21
Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mám 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).
Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.
Téléphone : 441
Adresse Tleger. : TANDI-SAIGON

PHOTO THUẬN-KÝ
Propriétaire : TẠ-VĂN-CẦN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)
N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong
Kính các cùng chư quí ông quí bà đặng rõ : Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng hơi kim thời.
Chụp hình và rọi hình ra lớn đồ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến, bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.
Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.
Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chi xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.
THUẬN-KÝ kính cáo

(23)

Giấc mộng lâu son

NGÔ-TẤT-TỐ : *dịch-thuật*

Hôm qua chúng con được tin quốc-cữu sắp về, nên sớm hôm nay con đã sắp sửa mấy chén rượu lại, dâng quốc-cữu tẩy trần. (Lẫng hay quốc-cữu có lòng chiếu cố cho chăng ?

Giả-Liễn cũng cười và nói : Cám ơn.

Trò chuyện hàn-huyên vài câu, rồi Hy-Phụng sai Bình-nhi bày tiệc ở trong phòng vợ chồng chén tạc chén thù, tình ý rất vui vẻ. Rượu được vài tuần, Giả-Liễn dục lấy *com*, Hy-Phụng hỏi có việc chi mà vội vàng như vậy,... thì Giả-Liễn đáp :

— Tôi còn phải sang bên anh Giả-Chân.

— Sang có việc chi ?

— Sang bàn về việc qui phái tức là (Nguyên-xuân) về tỉnh thân — Việc tỉnh thấp thánh-thượng đã cho phép chưa ?

Thánh-thượng tuy chưa cho phép, nhưng mười phần cũng đã chắc được làm chịu phần.

Đương nói chuyện thì có thị-nữ của Vương phu-nhân sai sang coi xem Hy-Phụng đã ăn cơm xong chưa. Lại thấy có người nhà bẩm rằng : Cậu Tường cả Dong đã sang. Hy-Phụng liền sai xếp dọn bàn ăn, vợ chồng cùng đứng giậy. Hai người vừa vào, Giả-Liễn hỏi : các cháu sang có việc chi ?

Giả-Dong thưa : Cha chú cho cháu sang thưa với chú rằng : Công việc các ông hàn định đã xong, theo mới giải phía đông, từ vườn hoa Đông-phủ đức là Vinh-phủ, tới gọc tây bắc, chiều dài do dặng ba dặm ruỗi. Tỉnh-thân biệt viện có thể dựng ở đó được. Các ông đã sai người về kiểu ngày mai thì xong. Cha chú lại dặn rằng : Chú mới đi xa về, chắc là mỏi mệt, vậy giao chú bảy yên nghỉ dưỡng sang bên kia nữa, nếu có việc chi, ngày mai sẽ bàn.

Giả-Liễn cười mà rằng : ông anh chu chi quá ! thôi để sớm mai tôi sẽ sang, bây giờ kẻ cũng hơi mỏi. — Cái việc tỉnh thân biệt viện, các ông bàn định như vậy phải lắm. Nên bây giờ lại đi kiếm đất khác, thì rất không tiện. Cháu về cũng nói với cha như thế.

Giả-Dong xin vâng. Giả-Tường Việc về Tô-châu kén con, gái và mua các đồ nhạc, thì cha cháu đã giao cho bâu hai, tên gia-đồng cùng hai ông gia khách là Đan-sanh-Nhân và Bốc-cổ-Tu cùng đi. Đi vậy cha cháu biểu cháu sang thưa để chú biết.

Giả-Liễn cười mà rằng : Cháu có thể cần dân được, việc đó chẳng ? Việc đó tuy không to nhưng cũng khó khăn một chút.

— Cháu xin lập làm việc cho quen, dù có khó khăn chút cũng xin gắng.

— Vậy thì khoản chi về việc ấy, lấy ở đâu.

— Cái đó chúng cháu cũng đã bàn tới mới rồi. Lại-Đại nói rằng : không cần đem tiền ở kinh đi, vì rằng họ Nhơn ở Giang-Nam mới thu hồi nhà ta được năm vạn lượng bạc. Bây giờ ra đó, hãy lấy ba vạn lượng về việc nầy. Còn hai vạn lượng để sắm mua các thứ đồ hoa, đèn thể, và các màn trướng.

Giả-Liễn gật đầu, nói : Cũng phải.

Một lát, hai người cùng về.

Giả Liễn mỏi mệt đi nằm. Hy-Phụng lại còn lật đật hết việc nọ sang việc kia, quả canh ba mới được yên ngủ.

Sáng hôm sau Giả Liễn trở giậy sang hầu Giả-Chánh và Giả-Hách, rồi qua Ninh phủ cùng với mấy tên người nhà thạo việc, và mấy vị gia khách xem xét địa thế hai phủ, về kiểu dạng việc tỉnh thân. Một mặt thì dặng những người biện-lý, từ nay các hạng thuyền thợ phải mướn cho đủ ; các thứ vàng, bạc, đồng, thiếc, gỗ, đá, gạch, ngói, cũng phải sắp sửa sẵn sàng. Trước hết lấy sa, phu-đình phá-hủy, mấy sở lầu, các và mấy giậy tường ở vườn Hội-phương, đặng thông luôn với vườn hoa lớn bên Vinh-phủ.

Bao nhiêu gian phòng của người nhà ở giậy phía đông Vinh-phủ, cũng hết dỡ đi cho hết. Khi trước Ninh-phủ và Vinh-phủ vẫn cách nhau một lối đường đi, nhưng lối đó cũng là đất tư không phải đất công cho nên có thể phá luôn với vườn Hội-phương. Từ góc tây, bắc Ninh-phủ đổ xuôi, vẫn có một con ngòi thảo nước suối ở ngoài vào, nhưng bây giờ lấp đi, vì cũng không cần con ngòi ấy nữa. Công việc tính toán do cả ở một người biện-lý tên là Hồ-tử-Đã. Giả Chánh vốn không quen những việc công trú ; giao mặc Giả-Hách, Giả-Chân Giả-Liễn, và bọn Lại-Đại, Lai-Thăng, Lâm-Chi-Hiếu, Ngô-Tân-Đăng, Thiêm-Qyang, Trình-Nhựt-Hưng, tùy ý bày đặt thu xếp, đắp núi, đào hồ, dựng lầu, xây gác và trồng hoa, trồng trúc trang-điểm các thứ cảnh-trí. Mỗi khi thư rồi, thì Giả-Chánh chỉ đi nhắm nhía qui-mô, hễ có việc chi khẩn yếu thì mới bàn với Giả-Hách mà thôi, Giả-Hách cũng vẫn rầm khẩnh một cỉ ở, công việc thế nào thì bon Giả-Chân và Lại-đại phải tới bàn kể ; nếu việc kiến trúc có đều chi cần thiết, thì Giả-Hách chỉ cho đôi Giả-Liễn hoặc Lại Đại tới mà dặn dò. Giả-Dong thì chuyên coi về việc làm đồ vàng bạc. Giả-Tường thì đem người nhà đi Tô-châu. Công việc tuy hết hộn nhưng mỗi việc đều có kẻ chịu chuyên chánh.

(*còn nữa*)

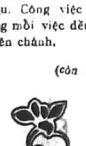

Khoa học báo xuân Quảng Nam 2020 khoahocbaoxuanquangnam.com

Đại-lý độc-quyền cả Đông-Pháp

HÃNG

Indochine Fims & Cinémas

106, Boulevard Charner — Saigon

Moteur Petter à Mazout

HÃNG J. CAIRNS

SAIGON : 22-24, đường Lefèbvre.
CHOLON : 215, đường Quai de Mytho

Có trữ những mô-tơ chạy bằng dầu cạng hiệu PETTER, ít tốn hao dầu và chạy êm lắm, về cách thức chạy cũng tiện hơn các thứ máy khác, và những món phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẵng.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kêu là GAZOGÈNE, thứ nầy khỏi tốn dầu mở chi hết, chỉ tốn trấu hoặc là củi dùng tiện lắm.

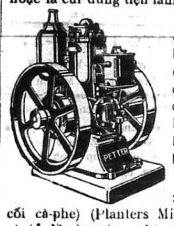

Cũng là qui ông muốn dùng « Machine à vapeur, tục gọi là máy hơi Sô-De (Chaudière). Nồi hơi cũng tiện, cũng là có thứ chụm trấu cũng đặng. Mỗi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vi đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vi thượng 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cạng kêu là Mazout.

Bán và lảnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (có thứ kêu cối cà-phe) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

QUÍ ÔNG ĐỀN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÀO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý !!

Qui ông ở trông lúc-châu muốn đi mau và giản tiện, thì xin mua dùng thứ những moteurs để gắn vào tam bản hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu sầu, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại « SALON NAUTIQUE » Saigon (Tandinh), môn bài 460, đường Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo biết cả về cách thức ráp máy vào ghe thuyền lẫn cách nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng tiếng tàu hơi mà thôi. Máy đóng đến chừng nào, thì cũng chạy khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam bản kiểu « PROLSEURS AMOVILES », là kêu kiểu thời, từ 2 cho tới 8 mã lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản đã nhẹ nhàn, mà cách đóng rất nhậm lẹ, giá tại xe.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu AMADOU » dùng dầu *solar oil, mazou*, dầu lửa, vân vân... đều chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa, máy cán cao-su, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 mà thôi.

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur

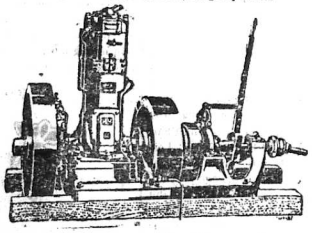

HÃY VIẾT THƯ HỎI:

SALON NAUTIQUE

460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

ĐOẠN THIÊN TIỂU THUYẾT

Duyên trước duyên sau

Tác giả : NGUYỄN-GIA (Vinhlong)

X

Một ngày kia chàng nói với nàng Như-Sương rằng « Tôi ở cùng người ta đã lâu năm và nhờ tôi tiện tằng nên tiền ở còn nguyên, tôi bấy lâu nay cất kín, khi dám cưới mình rồi, tôi lại còn dư gần hai trăm đồng bạc? Nay tôi tính : xưa có một mình tôi chẳng nói chi, nay lại có mình may sau mình lại có con ; không lẽ đôi ta ở với người ta hoài như vậy, để xin thôi rồi đôi ta xuống gần hiên mướn một cái nhà lá nho nhỏ : sẵng vốn đây mình coi ghe biển về sĩ cá rồi ra chợ bán lẻ. Còn tôi lo mướn ghe mướn bạn ra hòn sĩ nước mắm về đi bán dạo kiếm lời ; may sau chắt khá được ».

Vợ chồng cùng đồng một ý nên ít ngày đã thôi ở và ra làm y như tính. Chàng Ý mướn được một thằng bạn cũng hình thù mỏng mảnh tên là thằng Trung để theo ghe buôn bán.

Chẳng biết phải trời giúp sức hay là buôn bán thế nào mà vợ chồng thiệt mau khá. Vừa quá vài năm thì thấy vốn tới ngàn nên vợ chồng lại ra mướn phố đặng trữ nào nước-mắm, nào cá mặn nào đồ hộp của tàu Hải-nam chở về cửa buôn Rachgia.

Lần hồi mua may bán đắc chàng Ý lại thả ghe đi Lục-tỉnh đặng kiếm mối hàng, khi trở về chàng nói với vợ rằng: Cuộc chợ Vinhlong tôi mới đi lần thứ nhứt ; sao tôi coi thế bán đặng lắm, thứ nhứt là nước-mắm hòn người ta lại mua nhiều lắm. Nếu mình ngành tiêm ra để về đó một ít mà bán thì chắt thạnh nhiều, chẳng biết mình nghĩ sao ?

Nàng Như-Sương nghe nói Vinhlong nàng vựt mình một cái, rồi nàng ngó ngay mặt chồng một cách vui vẻ vô cùng. Nàng nghĩ vì khổ cực mà phải xa mồ má, một năm về được có một lần. Nay nàng nghe chồng nói tính về Vinhlong buôn bán thì nàng mừng hết sức. Ấy là một sự may mắng của nàng nên nàng chịu liền.

Vợ chồng về Vinhlong lo mướn phố và chỗ đồ về. Còn tiệm ở Rachgia thì cho thằng Trung coi sóc một cách ngay thẳng nên vợ chồng rất bằng lòng.

Về Vinhlong vợ chồng hay đi làm quen mà buôn bán, thứ nhứt là mấy chỗ nhà giàu đều có mua của vợ chồng chàng Ý cả. Lần kỏi chàng tới nhà ông Chi-Đại. Lúc nầy ông đang rầu con, bà đang nhớ trẻ, nên ông bà đều đủ mặt ở nhà cùng con cái.

Chàng Ý bước vào chào rồi lại ngó ông bà trân trối rồi dòm xuống đất thở một cái rất dài. Còn ông bà vì buồn mà chẳng rỏ chàng là ai. Chàng lèn đem nước-mắm kiểu mẫu nài ông bà mua. Đến hay giờ ông bà mới thấy rỏ, chẳng biết sao ông lại chẳng nói qua nước-mắm mà để hỏi chuyện nhà người.

— Nè cháu, xứ sở ở đâu cha mẹ còn chăng, xưa làm nghề chi mà nay đi buôn bán ?

— Thưa ông với bà, tôi là con hai huyện, gốc ở Longhồ. Cha mẹ còn đủ. Có một chị một anh đều có đôi bạn. Tôi học đã có bằng cấp tốt nghiệp ; mà có một đều trắc trở về duyên phần, nên tôi phải chịu lòng lạc hóa mà xa lánh quê nhà và đổi danh tánh khác. Thường năm tôi có cây người về thăm viếng. Tôi rất vui lòng vì cha mẹ còn sức khoẻ. Tôi đã nói tôi chịu lòng lạc hóa muốn vậy nên tôi phải buộc mình làm tôi tớ cho người đặng cưới vợ tôi đây cũng bán mình vì hiếu. Đều tôi làm thì lỗi cùng cha mẹ tôi lắm, nhưng vì tôi sợ cha tôi mang cái tiếng thị người bần khổ nên tôi phải hạ mình mà chuộc lấy tiếng đó thôi.

Kỉ cất mình ra đi tôi có đem theo hai ngàn đồng bạc và một đứa tiểu-đồng. Bạc thì tôi làm vốn buôn bán bấy lâu nay. Còn tên tiểu đồng đồng thì tôi nhờ lấy nó để về thăm nhà và thông thơ tin. Vì lòng trung tín, vì dạ hết tình, nên nay nó được làm chủ nhà một buôn gọi là tiệm « Thủ-Tình-Trung » ở Rachgia. Tôi cũng có đem theo một tấm hình làm dấu tích, xin dâng cho ông bà xem, ấy là hình của cha mẹ tôi chụp cùng tôi khi tôi còn nhỏ.

Bà Chi-Đại liền lấy tấm hình gọn gàn.

Bà... « Ủa, trời đất ôi, con ôi ! »

Nàng Sương : « Ủa, mình là chàng Chi-Lâm sao ? »

Ông : « Ủa, con à nàng Như-Sương đây mà. »

Cả nhà đều rộ, có chi vui bằng
Thiệt phải lúc cười ra nước mắt.

CHUNG

Một cuộc đua chạy bộ rất lớn

Đúng 7 giờ sáng, bữa chúa nhựt 1er Avril 1928 sẽ có một cuộc đua chạy bộ rất lớn.

Mới có một lần thứ nhứt tại Saigon

Cuộc chạy đua bộ của hãng " COGNAC JULES ROBIN " Annam kêu là « *Cognac con ngựa* » và hiệu " NGUYỄN-VĂN-TRẬN " (Sai-gon) lập. (Có hội đá banh Tổng-cuộc Thể-thao Annam dự).

Chạy đường trường lối chừng 9 hay là 10 cây số.

(Số báo tới sẽ nói rỏ ràng cách chạy và có vẽ địa đồ đường chạy rành rẽ).

PHẦN THƯỞNG

Thứ nhứt.— 1 cái xe máy dầu 5 mã lực, còn mới tin anh, của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng.
Thứ nhì. — 1 cái xe máy Svelte của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng.
Thứ ba. — 1 cái máy hát và 5 đĩa hát cải-lương của hiệu « Nguyễn-văn-Trận » Saigon thưởng.
Thứ tư. — 1 cái nón nỉ, 1 cái nón kết, 1 bộ đồ mát, 1 chai rượu Cognac J. Robin của hiệu « Ng.-v-Trận » Saigon thưởng.
Thứ năm. — 1 cái nón nỉ, 1 cái chemise, 1 cái áo mát, 1 chai rượu Cognac J. Robin, của hiệu « Ng-v-Trận » Saigon thưởng
Thứ sáu. — Mỗi người 1 cái
Thứ bảy.— nón nỉ, 1 cái áo của hiệu
Thứ tám.— mát, 1 chai rượu « Nguyễn-văn-Trận »
Thứ chín.— Cognac Jules Saigon thưởng
Thứ mười.— Robin.
Thứ 11 cho tới thứ 25. — Mỗi người một chai rượu Cognac Jules Robin của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng

PHẦN THƯỞNG PHỤ THÊM DỌC ĐƯỜNG

Trước tòa bố Gia-định : 1 cái máy hát và 5 đĩa hát cải-lương của hiệu « Nguyễn-văn-Trận » thưởng cho người nào chạy tới ngan đó trước.

Trước chợ Tân-định : 1 cái xe máy hiệu « La Française Diamant » cho anh đá banh của Tổng-cuộc thể-thao Annam nào chạy ngang chợ Tân-định trước.

CÁCH ĂN MẶC CỦA NGƯỜI ĐUA : Phải bận áo thung, quần cụt và mang giày cho sạch sẽ.

CHỖ ĐĂNG TÊN : Đăng tên tại hiệu « NGUYỄN-VĂN-TRẬN » 94-96 Bd. Bonnard -:- Saigon, không có trả tiền chi hết.

NGÀY KHÓA SỔ : Thứ năm 29 Mars 1928.

NGÀY LÃNH DOSSARDS : Sớm mai thứ bảy 31 Mars 1928. lảnh dossards tại hiệu « Nguyễn-văn-Trận » Saigon.

Nota : Các phần thưởng đã chưng tại hiệu Nguyễn-văn-Trận Saigon.

Hỡi đồng bào !! Nên lưu ý

Tôi chỉ nhớ uống rượu chát hiệu « RAISIRINTHE » và chát đỏ thường mỗi bữa cơm nên mới dặng tươi da, thấm thịt, xem người phì mi thế nầy. Đồng bào cũng nên dùng thử như tôi thì mới biết lời bố cáo của tôi quả thật. Rượu nầy do hãng « TIÊN-TẠI » *86, đường Louvain, Saigon*, là hãng người Nam trữ bán, vậy uống nó vào chẳng những có ích cho mình mà thôi, lại còn đặng tiếng người khen là biết vùa giúp cuộc mở mang buôn bán của người bổn xứ. Xét ra nên lắm. Hãy nhìn nhên có hình trên thì phải.

Áo Caoutchouc bận mưa
và Gabardine bận lạnh

		Caoutchouc một lớp				Caoutchouc						Caoutchouc					
		N° 700	N° 750	N° 1000	N° 1000	N° 500	N° 550	N° 650	N° 800	N° 750	N° 750	N° 750	N° 775	N° 800
Cao ốc	Ông 70		8 $ 40											
	Ông 80													
	Ông 85	9 $ 50	9 60	9 $ 50			13 $ 50			14 $ 50				
Người mập	Ông 90	10	10	9	10	10	10	10	13 $ 00	11	50		17 $ 00	17 $ 50
	Ông 95	11	10	9	10	10	10	10	13	10				
Người trung	Ông 100	11	50	9	70	20	70	14	50				17	50	18	50
người cao	Ông 65		12	00	10	00	21	50	14	70		14 $ 00	17 $ 50	18	00	18	50
	Ông 110	13	00				22	50	15	50			18	00	18	50	19	20

Áo cirée (Ngoài cao-su láng trong tốt rằng vuông) thước tất và giá y theo áo số 425

Áo mưa đờn bằng Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp nhứt giá 31 $ tới 34 $ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**
158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào muốn xin đo bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cái áo vừa

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHÀ LẮT GIÁ RẺ

A. DENHOLM

N° 41, Rue Chaigneau — SAIGON

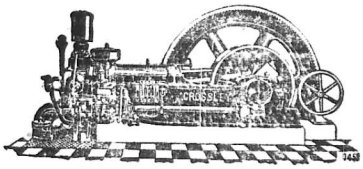

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.

Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giám máy. Đồ phụ tùng. — Đồ thay đổi. — Dây trân Emerie vân vân... Máy làm dầu, làm đường, vân vân... giá phải chăng.

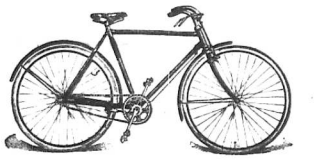

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

Trong ít ngày mà thôi
hãy đến mua

Au Sportif Français

Saigon, 135, Rue d'Espagne, 135, Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-2022-2022

XE HO'I

hiệu **DONNET 7** *mà lực*

Xe kiểu Du-lịch 4 chỗ ngồi

1.800$

Hang xe ho'i Jean COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Tiệm Bắc-Kỳ
DUONG-VAN-TAI
Rue Mac-Mahon N° 106
(Kế bên đường d'Espagne)
— Saigon

Rất nhiều Kiểu salon và các Kiểu tủ cần và đem theo lối Kiêm thời.
Nhiều Kiểu lạ và chơn đẹp; các món đồ nhỏ bằng thảo lục thiết tốt
Có đồ thêu đủ màu.

Duong-van-Tai
Kính mời.

Ở TIỆM
TĂNG-KHÁNH-LONG
84, Boulevard Bonnard, Saigon

Có 200 thước nỉ mới tới

Đủ các thứ màu đẹp, theo thời-trang 1928. Có thợ khéo, qui khách lại may sẽ được mà vừa ý.

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Gocong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

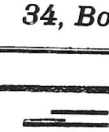

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh v. đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây tại chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ cang lắm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng châm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen. duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh châm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại cần phải giữ công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN-HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trễ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi do mưu bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu. nên chi đâu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su trường qui khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của Bổn hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thư ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hàng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1- 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
3- 1 con cá Kim-ngư xanh
4- Van-Hòa con gà trắng
5- Van-xuân-Long xe lửa.
6- Van-Hòa Phi-thoàn.
7- Van-xuân-Lăng bướm-bướm
8- Van-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chủ-nhơn kính đồn.

Đĩa hát
TAP-ICH-BAN
chạy kim ngọc thạch *hiệu* **Pathé**
Giá : **2 $ 25**

TAM-QUỐC !

44.979 /2 Cầu Hôn Giang-Tả Lưu-Bị nhập phòng
/4 Tôn Quôn lập kế, sai Lỗ Phạm tấn nữ nhạc
44 979 /5 Vợ chồng Lưu-Bị dạo lê viên
/6 Triệu-Tử sai cầm nang thứ nhì khuyên Lưu-bị
44 979 /9 Lưu-Bị với Tôn-phu-Nhơn trốn
/10 Lưu-Bị khóc với Tôn phu-Nhơn

PHẦN-ĐƯỜNG !

44 981 /1 Tiết-Giao, đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô, xuất thế :
/4 Hồ-nguyệt-Cô gặp Vô-tam-Tư
44 981 /7 Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-giao
/8

PHỤNG-KIỀU LÝ-ĐÀNG !

44.980 /1 Phụng-Kiều than bổn phận
/2
44.980 /3 Lý-Đáng gặp Phụng-Kiều
/4 Lý-Đáng ước hẹn với Phụng-kiều

ANH-HÙNG-NÃO !

44 983 /1 Trương-Giác trách Xuân-Nghi (Triệu-Đức ép duyên Tôn kinh-Hồng)
/2 Trương-Giác cưu Tấn-kinh-Hồng
44 983 /3 Sở-Vân gặp Văn hích Nhơn
/4 Sở-Vân tế lầu
44 983 /5 Tiêu-phú-Lộc minh oan. (Huỳnh-Quới thua bài bạc)
/6 Mai thị lập kế với Huỳnh-Quới
44.983 /7 Tiêu-phú-Lộc trốn Bạch-điệm-Hồng
/8 Bạch-điệm-Hồng theo bắt Phú Lộc
44.983 /9 Phạm-kỳ-Loan tra án : (vợ con Phạm kỳ-Loan than thở)
/10 Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phú-Lộc
44 983 /11 Tiêu phú-Lộc từ chối
/12 Mẹ con Phạm-ngọc-Minh Hà đưa Phước-Lộc lên đàng

Hãy xin mục lục đĩa **Pathé-Orient** hay là các nhà trữ đĩa của bổn hiệu

10, Bd Charner 10, Saigon

N° 27 31-3-28

THÂM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết - Lệ - Hoa

« Gươm trời chỉ để tay phàm tuốc,
« Bầu nguyệt sao cho đứa tục mài »

Tác-giả : NAM-ĐÌNH

— Em biết leo sao ?
— Biết chớ.
— Ý, mà phải coi chừng, cây cao lắm té chết không kịp trối đa.»
— Không sao, tôi leo tài lắm.

Nghi-Huân không muốn cho leo ngặt « Đặng - văn - Lộc » nói rằng mình tài, nên làm thinh để mặc tình « Đặng-văn-Lộc » leo.

Số mạng của Đặng-văn-Lộc hết rồi, nên chi leo lên đến chân ba ruồi đứng nhằm nhánh mục nên gẫy ngan,liện anh ta xuống đất.

Nghi-Huân hoản hồn, lật đật lại dở dậy, thì hồn của anh ta đã nương mây bạc.

Nghi-Huân ôm Đặng-văn-Lộc than khóc một hồi rồi nói thầm rằng:

« Trời ôi ! có dè đâu vì muốn ăn me mà em phải bỏ mạng như vầy., em ôi! chốn suối vàng chắc em hờn anh lắm,... »

Nghi-Huân than một hồi,thình lình sanh ra một kế thoát thân tuyệt diệu; chàng nói thầm rằng:

« Cha chả gặp cơ hội may... Đặng-văn-Lộc té bể mặt thì còn ai phân biệt được, thôi, ta làm như vầy... như vầy... thì trông gì nhà-nước bắt ta được .. »

Nghi-Huân nói rồi đoạn kéo Đặng-văn-Lộc vô trong buội, cởi áo cởi quần ra đoạn chàng mặt đồ Đặng-văn-Lộc vô còn đồ của chàng, lại tròng vô Đặng-văn-Lộc.

Cái thế số 2351 của Nghi-Huân deo Nghi-Huân mở ra đeo vô cho « Đặng văn Lộc » còn cái số của Đặng-văn-Lộc chàng liện mất.

Thế là xong, Trần-Nghi-Huân biết rằng từ rày về sau ai cũng nghi rằng Trần-nghi-Huân chết, chàng nhảy phóc rào trốn mất.

Thật quả như lời Trần-nghi-Huân đoán, chiều lại các báo Saigon, lại tòa-hình lấy cái hình của Trần nghi-Huân, chụp đem về đăng vô báo nên ta thấy tờ báo « Chiêu-hồn-Nước » nói rõ rằng Nghi-Huân đã té chết...

Bây giờ Nghi-Huân ra khỏi vòng dù-lý rồi thật là một đều may, thuở nay chưa từng có. Nghi-Huân trốn ở trong một cái nhà lá gần ngã sáu trong Chợlớn. chớ không dám về nhà sợ linh kinh dọ được.

Nghi-Huân ra khỏi khám, thì đã muốn cho Xuân-Lang biết, dặng chia vui cùng nhau nên tối bữa kia, vào lối ba giờ lúc trời vắn cảnh êm Nghi-Huân đến gần bên nhà Xuân Lang.

Nghi-Huân đứng ngoài vòng rào sắt ngó vô nhà thấy vắn teo, thì trong lòng có ý buồn. Chừng dòm lên lầu, Nghi - Huân thấy rõ ràng Xuân-Lang đương đứng dựa cửa sổ,

Ôi ! có sự mừng nào hơn nữa ! Nghi-Huân nói thầm rằng » Xuân-Lang em ôi ! em sầu vì anh phải không ? anh đây nè em...

Nghi-Huân nói trong bụng mà thôi, chớ không dam kêu phút chúc chàng nhớ đến cái cảnh của Xuân-Lang đến khám lớn viếng chàng, nào là câu «.. anh lấy số bạc hai muôn nầy đền cho chủ.. anh không lấy em buồn ắc là phải chết...» cùng là câu: «... anh đành coi em chết sao... Vì nhớ mấy câu đó mà Nghi-Huân động lòng, rơi nước mắt đầm đề, chàng nghĩ rằng: « nếu Xuân-Lang biết ta còn sống.. thì chắc là nàng mừng lắm ; vậy ta vào kêu cửa ..»

Suy đến đó chàng bước lần lại cửa ngõ.

Bỗng đâu, có một người mặt toàn đồ đen, đội kết mang mặt-nạ lên bước vào nhà Xuân-Lang.

Nghi-Huân biết người đó là gian tế đi nửa đêm lại nhà Xuân-Lang, nên vì thấy trái tai gai mắt nên quyết rình mò theo, bắt cho được người ăn trộm đó.

Nghi-Huân rình theo một bên mà thằng ăn trộm không hay, nên lấy một cái chìa khóa thò vô cửa liền, dường như người ấy có quen biết chi trong nhà vậy.

Nghi-Huân lấy vô đến trong Người đó lên lầu, lại gần tủ sắt đặt chìa khóa vô, vặng chữ rồi mở ra.

Nghi-Huân thấy người đó lấy bạc ròn ra nên nhảy dại lại vất xuống. Nghi-Huân đi tay không, không có một môn khí giái nào cả, nên đành thoi rất dữ dội. Vì trời tối nên Nghi-Huân không đánh trúng được, người đó rút súng lục liền đưa ngay vào mặt Nghi-Huân mà rằng :

— Nếu xốc tới, tôi bắn. »

Nghi-Huân đưa hai tay lên, tỏ dấu đầu hàng. Người lạ mặt, nghe tiếng cô Xuân-Lang kêu điền thoại (téléphone) xuống bót, nên lật đật phóng ra ngoài trốn mất.

Nghi-Huân vừa thấy người lạ mặt nhảy ra liền để tay xuống, nào hay Xuân-Lang xô cửa qua gặp chân chường trước mặt Nghi - Huân đứng trước tủ sắt, chớ nào rõ rằng Nghi-Huân muốn bắt đứa trộm mà lụy đến mình.

Cuộc gặp gỡ Nghi-Huân và Xuân-Lang, đã tỏ rồi nơi lúc trước, không cần nhắc lại chi cho choán giấy.

Nghi-Huân ra khỏi nhà Xuân-Lang, về nhà gát tay lên trán mà suy nghĩ mà rằng :

« Trời ôi! Xuân-Lang coi ta như thằng ăn trộm kia,. Xuân-Lang nghi ta đến nhà mở tủ sắt chớ em nào biết anh muốn đến viếng em, thấy việc bất bình, không lẽ làm ngơ ra tay gánh vát, nào hay...hàm oan kia chưa minh được, lại gây ra một mối oan nữa .. Cao xanh ông ôi ! ông bao nở hại trẻ như vầy...

(*Còn nữa*)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Société des Imprimeries et Librairies Indochinoises,
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & d'Ormay - Saigon

Xin báo với Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng và nghinh tiếp một cách rất tử-tế!...

Le meilleur accueil vous est réservé chez l'Imprimeur-éditeur journal.

Điện khí.— Sự thong thả ở dưới đất ruộng vinh ở máy đèn hiệu

TRAIN

DÀNH TIẾNG KHẮP CẢ HOÀN CẦU

DÙNG RẤT TIỆN

Máy nầy sức chạy mạnh mẽ mãi lực và 600 watts. — và có bình điện thắp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là 550$00

Muốn hỏi sự chi xin do nơi bổn sở, tại hàng ĐẠI ÍCH nơi con đường Marins 383-385 à Cholon:

DÍA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thệt hay

Sau đia hát hay là hàng hóa ở hiện nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đặng

Trần-quang-Xuân

188, rue d'Espagne — Saigon

109 Thế nữ ru ông hoàng.
119 Triệu Mẫ Vân cởi cả.
121 Quân ru ông hoàng ngủ.
127 Ngưu Cao tảo mộ.
131 Thiên Hương dạo kiền.
145 Hai người quân hầu ông Trương.
153 San Hậu (Nguết Kiền vô chùa).
159 Dư Hồng ba san.
161 Báo-phi-Phong kiều-nguyệt tam
189 Vô-như-Lương (kép nữ) sạy.
191 Giáo-Kim lam mai (Tảo bắc).
192 Sơn cho ông Trụ ngục.
201 Trả hồn (Trần-pháp-Chánh cưới vợ)
203 Tam-quốc (ông Trương thử thành).
207 San hậu (bà thứ chạy giặc đã).
209 (tiếp theo).
217 San hậu thác bệnh (ông San [illegible]).
225 Đường Chữ, [illegible] (ghen).
227 (tiếp-theo)
231 Huynh-thiết-Thanh đi cần.
233 Ếp-hẻ-san đi hoa.
239 Kim-Long than bất Ốc bất rau.
243 Tiết-Cương phá thiết khưu nhân.
275 San-Hậu (Mes Ất)
277 San-Hậu (thắng Ất).

Có bán đia hiệu: Victor, Pathé, Lyrophon mua đủ 10 đia, kỳ thứ nào thì bổn hiệu sẽ tặng mỗi đia Cao-mên để nghe chơi cho là.

Một tin mới

Các ngài muốn lo cho con, xin hãy cho chúng nó học E.S.D.F. (Etablissement scolaire de France) ở bên Pháp, tại trường tại Aix-Marseille.

Trường rất cần mẫn. Có dạy lớp thi Tú-tài.

Dạy các môn học của nghề buôn như là: Viết chữ tắc, lánh máy, bút toán, tiếng Pháp, tiếng Anh, giây thép gió, điện học.

Dậy thi bằng tốt nghiệp, thi vô các trường công nghệ, trường canh-nông.

Tập làm công việc bằng tay cho khéo.

Dạy thể-thao và nhạc;

Trường nuôi kỹ lưỡng, đủ phép vệ-sanh. Học trò như nhà mình vậy.

Trường lãnh học trò từ 6 tuổi sắp lên.

Xin hãy đến tại trường: Thương Mãi Học Đường số 146 bis, đường Pellerin (ngan bớo Công-Luận) mà hỏi chương trình và giá cả.

Cùi thăng năm tây sẽ khi sự dẫn học trò về Pháp.

Hãy giữ chỗ sớm kẻo hết.

Nơi trường cũng có lớp dạy con gái, rất phân biệt với lớp con trai, và cũng dạy một chương-trình

ĐỘC GIẢ LUẬN ĐÀN

Cũng là vấn-đề nhơn-công

(Tiếp theo và hết)

Ôi! Tình cảnh như thế đi hay là ở ??? Không chúa đi đâu, vì nghĩ cây khô tưới nước cũng khó vun, nghèo đi lới xứ mó cũng nghèo. Ông chủ điền dầu gắt mình lại đây đã quen nước quen cái rồi, thôi rằng coi..... Hết mùa lúa tới mùa đia, mà làm đia đây là làm cho chủ điền đa chồng thì tác nước gánh cả, vợ con cắt dầu, muối, và phơi, làm bắt kể ngày đêm, ai có mệt mỏi qua kiếm chỗ nghỉ đở thì cũ mây lên đầu, đành nhứt tử, đánh cho tới ông chủ mỏi tay mới thôi. Khổ thay cho dân nghèo tội tình gì đến thế (1) Trong điền không biết mấy ông chủ, nào ông lớn, ông nhỏ, ông chất ông chít, ông nầy mượn ông kia cậy, nếu không đi thì bị đóng trăng, trấn nước rồi cho muỗi cắn. Ôi! Trời sanh cũng một giống người mà sao kẻ khóc người cười được yên !!! Cả mấm thì nhiều mà mắc lâm cho ông chủ-điền rồi có rảnh đâu được làm riêng để đánh qua mùa nước mà dùng. Ông chủ truyền ra mỗi nhà chỉ được 1 cần câu mà thôi nếu 2 cần thì bị phạt. Như không có đồ ăn thì lãnh tiền của chủ cứ lp. thì 2 hay là 3 giạ lúa mua tương mua muối. Ấy là đủ rồi!!

Như thế ở hay là đi ?!? Đả làm thân trâu ngựa cho người mà lại còn bị đánh đập mắng chửi thì ở làm sao được.-Phải đi.

Đó có phải tại các ông làm cho họ đi lấy không? các ông hứa chuyện nầy hứa chuyện khác, lăn xăn lộn xộn rồi các ông quên đi, các ông làm ơ thì tài nào họ không trốn.

Như vậy phải làm sao cho tá-điền khỏi trốn mà lại còn tùng phục kính mến chủ, cũng như cha mẹ nữa? Nghĩ cũng không khó chi nếu ông nào có chút điểm lương tâm thì được ngay, duy trừ ra những ông dùng cái thuyết khắc bạc thành gia thì có thể nào tránh khỏi cái bịnh tá-điền trốn cho được.

Vậy tôi xin hiến cho mấy ông 5 đều dưới đây:

1° Điều thứ nhứt. — Những việc nào các ông đã hứa với tá-điền xin các ông phải thi hành ngay đừng có thấy khó nhọc là hao tốn mà bỏ qua.

2° Lúa ruộng cũng tùy theo ruộng trung thất mà tăng lên, lúa vay bạc hồi các ông nhơn tay, giùm nơi một ít. Đất rừng còn đương khai phá thì bạc 13 lúa cũng 13 như thế cũng nặng lắm rồi còn đất mới thuộc thì bạc 14 lúa 14, chớ có đâu nặng quá cho tới 18-20 hay là 25. (Các ông sánh theo Bacliêu mà?.— Các ông cũng dư hiểu cho vay lời ít mà không trốn, góp đả, thì còn hơn cho vay lời nhiều mà bị trốn. Một người nông phu mẫng năm chịu chái gió dầm mưa trông cuối mùa có dư chút ít gọi là vui, dầu cho họ có thiếu các ông cũng nên nhơn tình, để lại cho họ một đồi chục gia (ấy là sợ giấy dùng để buộc chơn họ qua nắn khác).

3e — Tên nào trong điền xa xỉ, cờ bạc, trộm cướp, lười biếng các ông kêu họ lại cắt nghĩa cho họ nghe, một lần không chừa, hai lần cũng không, tới lần thứ ba đuổi phứt nó đi dầu cho nó thiếu bao nhiêu cũng bỏ. Điền nầy cũng thế, điền khác cũng thế, lần ra phải chứa tật cũ hà tất phải đánh đập nó làm chi!

4° Cả, mấm không có đáng gì bao nhiêu các ông cũng nên trông cho trong điền làm để ăn mùa nước các ông làm để đủ ăn thôi, dư dả ra để bán cho người khác. Các ông cũng chẳng cần gì làm ruộng riêng, mà có làm thì mướn bạn. Chớ chi trông vào mấy người tá-điền thì cái hai chẳng nhỏ, đói ba ngày công lẻ mà tới dâu, các ông cũng dư biết hễ trễ của họ tức là trễ của các ông, còn hư của họ tức là hư của các ông vậy!!

5° Các ông phải coi chừng nhứt là anh em bà con và người coi làm của các ông, chớ cho họ hà hiếp đánh đập tá-điền. Tôi có thấy tận mắt, nhiều tay cọp rằng vô nghĩa ở nhơn chủ bất lương, trong điền nếu ai có xích mích với chúng nó đều chỉ tìm kiếm chuyện mắng chửi, rồi về còn nói thêm nói bớt với chủ. Ôi! Gia mạng thay!

Ý kiến thô sơ bày tỏ các điều đả trông thấy, dâu rằng hạng chủ điền tan bạo đả kể tiền kia có thường ghét cũng chẳng cần, còn ai có chút điểm lương tâm thương kẻ cơ hàng sửa đổi, thì cái bài thuốc nầy tuy chưa đáng cho là giúp ích đời chớ bịnh tá-điền trốn may ra cũng thuyên giảm.

Võ-văn-Sang
Nông dân-Bạchinh (Camau)

Muốn bán

Vì gần về Tây nên muốn bán 1 cái xe hơi Peugeot, bảy chỗ ngồi; 15 mã lực. Máy, nệm, mui đều là còn tốt. Bình accus mới thay. Ai muốn mua xin đến nhà số 9 đường Monceau tại Tân-định mà thương nghị.

Cải tử hồi sanh

Tôi có bịnh ho kinh niên, thuốc chi chữa cũng không hết, mà lại thông và ra huyết [illegible] hai lỗ mũi nghẹt cứng, thấy thuốc nào cũng kỳ tôi qua tháng tâm thì chết. Tôi phải lên Nam-Vang cho chồng tôi hay, đặng tiêm thầy tiêm thuốc. May lên đó nhờ có người lòng tốt chỉ cho tôi biết có thầy chữa:

Nguyễn-văn-Nhu

Ở LÀNG TÂN-THỚI-TRUNG HÓCMÔN!

Ba đời làm thuốc, chuyên trị bịnh nầy, chữa dâu lành đó, trăm người, chẳng hề sai một. Tôi đến trở về đặng qua thầy coi mạch uống thuốc, thấy hết lòng sanh sản, điều trị cho bịnh tôi được mạnh như xưa, mà không tốn hao nhiều tiền, thiệt là lòng thầy nhơn đức lắm.

Vì vậy, tôi đăng nhựt trình, một là để cảm tạ ơn hà hải của thầy sanh giới thiện cùng ai đau bịnh nầy thì nên gấp tới thầy cho sớm đặng thầy cứu giùm cho mau mạnh thật chắc chắn, tôi chẳng nói sai.

THÍ-VỚI và NGỌC-MẠNH,
Làng Tân-thới-Trung kính.

Muốn bán

Vì gần về Tây nên muốn bán 1 cái xe hơi Peugeot, bảy chỗ ngồi; 15 mã lực. Máy, nệm, mui đều là còn tốt. Bình accus mới thay. Ai muốn mua xin đến nhà số 9 đường Monceau tại Tân-định mà thương nghị.

Coi tướng mạng lấy tiếng!

Tôi người ở tỉnh Quảng-đông

Kính cùng chư quí vị đặng rõ. Tôi ở tại đường Charles Thomson số nhà 169 ngang gà xe lửa Mytho Cầu-Ròn. Tôi là Nhựt-Nguyệt-Minh thầy coi quẻ có danh tiếng trong lục tỉnh. Tôi cũ xin mời quí khách ở lục tỉnh trong giờ rảnh, nhọc gót đến coi tướng quẻ cho biết sự kiết hung việc qua khứ vị lai, sanh tử, giàu nghèo, cong danh họa phước, và xây nền nhà, chỗ để huyệt mả cho khỏi lầm. Tôi cũng biết sửa xương dặng đổi tánh người, và biết trị bịnh tả lương dược, nuôi con nít rất tinh nghệ.

Nay kính thành.
NHỰT-NGUYỆT-MINH.
Bd. Charles Thomson n° 169.
Entrée de la gare de Mytho. — CHOLON

SÁCH IN RỒI LẦN THỨ NHÌ

Bách-Phần Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhà nầy xe-thêm vô mấy máy in mới, sách sửa lại nhơ, xe lượt mới đi thuộc về bách-phần, và con niêm giấy tuchỉ, lại có chỉ rõ cách phạt bách-phần không đúng qua hay qua gia.

Ai muốn mua xin do mấy cho bán sách trong lục-tỉnh đều có trừ bán, 1$00 một cuốn;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vậy:

50 cuốn sắp xuống trừ huê-hồng: 20 %.
51 cuốn sắp lên : — 30 %.
(không đem nhận cách lãnh hóa giao ngân).

Đặng-Bá-Phúc,
Soạn-giả quyển.
BÁCH-PHẦN-LUẬT-GIẢI
TẠI VĨNHLONG.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ-NGHỆ BẮC

DƯƠNG-LỢI

105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xá Tây)

Bổn tiệm mỏng ơn quí vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, canh cẩi rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiền, tranh liền, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau: Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món khác đồng đèn chân tam khi chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thếp mạ: Tranh, ao gối, nấp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở lấm lòng hạ cố của quí khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được hằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn quí khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo.

PHỤNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne — Saigon

Ít lời thành thật

CÂM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đặng vững bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẵng điệp có nhiều quí khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hãy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu-thành Chợlớn đặng phòng khi thừa nhàn cho có cho nghỉ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi muốn vừa lòng quí khách, và bồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, đề hiệu là:

1. — ĐỒNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.

3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu-thành Saigon ba tiệm là;

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN, Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.

3. — NAM-HUNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin quí khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quảng-lý: PHAN-VĂN-Đ[illegible]

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là: ho gió, ho-lao, ho tôn, ho sút huyết, bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy số trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công, vẽ tợ Trung-Nguyên, lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt, đem qua Nam-Việt bào chế ra một thứ thuốc đề hiệu là Chi-Bảo-Hoàn, ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.... 0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn kỳ chuyên trị hàn đàm tà nhiệt, bổn mạn cảm mạo, khí mỏng khí lạnh, đầu nhức, cổ cứng, trong cổ, mỏng thuốc nầy lập tức hiển hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... 0$10

Mandat đề gởi cho Huynh Thanh chủ tiệm VAN-AN-ĐƯỜNG.
[illegible] Boulevard, Saigon

Một lối nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cần chứng và sửa đổi thêm. Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn lúa.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bay máy nầy đâm chắc rằng:

1° với 100 kilos lúa khô không khi nào ở tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos.

2° tiền sửa máy mỗi không quá sáu đồng một năm.

3° Người ta lại còn quả quyết rằng với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được

80 giạ 12 giờ giá 450$
với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được 750$
150 giạ 12 giờ giá
với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được
250 giạ 12 giờ giá 1100$
(thứ 12 ngựa 250 giạ tính luôn tiền dầu, máy giá 1.150 p. ai mua cho biết tin ở Huê-lợi — 100 kilos lúa được 76 kilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy ôi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền ở phí mỗi ngày: tiền cỏ ba ngựa, nó lẽ mấy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng mỗi giờ.

Mỗi chục giạ lúa tới được 4 p. [illegible] mỗi một ngày điền sở phí tính [illegible]

Máy mới bằng sắt, ai mảng và đa cần thạch.

Máy sửa sang lại kiểu thiệt tốt, tiện lợi cho việc canh-nông, và cũng được lắm. Mỗi cái [illegible] kể cả chuyên phí.

Chuông đe sau cưa để phòng kẻ trộm, cột vào cái giây để ngoài sân. — Chuông bằng cổ người tới. Mỗi cái 2$20

J. BRUNEL
45, Rue Mayer, Saigon
Gần bên đất thành tây ở Bakao

Kháng tướng mạng như thần
神如命相看

Kính tỏ cùng Lục-Châu quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết «THỜI-VẬN» *Công-danh hoạ-phước, giàu - nghèo,* như thế nào, hoặc số mạng, sang-tử công là muốn xem đất, xây nền nhà, chỗ để huyệt-mả cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đã có danh lớn trong «Lục-Tỉnh» đoán, cho thì khỏi lầm, người học ít mà làm càng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi dây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng-bào đến xem thì rõ, hay dở thế nào.

Nay kính thính:
HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N° 47 *Rue Amiral-Courbet*
SAIGON

Trắc giây hay là cầm liêng và cầm lai

Bực phú hộ, tài gia, bà nào ông nào muốn dùng cầm-liêng và cầm lai thì viết thư lập tức thương nghị cùng:

TRẦN-ĐỒNG-TẠI
Anglen instituteur à Nhựt-tảo

Nay tôi có sắm chưng đủ khức. Tôi sẽ làm ơ giao kèo (contrat) lãnh chở ơn qui-phủ, khỏi chục lòng qui ông qui bà.

TRƯỜNG TƯ
Pensionnat
Nguyễn-v.-Ngữ
tại Mytho-ville

Dạy thì bằng-cấp tiểu học và sơ-học, có năm lớp, giáo viên tông nghệ dạy dỗ kỹ càng. Lầu cao rộng rãi, khoản khoát mát-mẻ, chỗ tắm có douche. Ăn uống kỹ càng thep vệ sanh. Học trò đau có lương-y lang-sa điều-trị.

Tựu trường: 1er Mars 1928, nhằm mồng 10 tháng hai annam.

Kho sách báo xưa Quang Viên Đường 28 Jan 2022

TRƯỜNG

Nguyễn-văn-Mùi

10 rue martin des Pallières, 10
ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa dạy rất chuyên môn, và ự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

huyên dạy khoa :

Bút-toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiểm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy tự nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách đặc cấp kịp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sự, nhà nước, ngân hàng, v.v.

Viết thơ từ đơn trọng theo nhà buôn và các cách làm những toa phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân-hàng (Documents commerciaux). Hai khoa này dạy đêm.

Có đều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trọng bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lãnh lãnh sổ sách nhà buôn trùng theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

?
Muốn bán

1° Miếng đất rộng, nền đẹp ở đường Kinh lấp (Canal de doublement) Cholon.

2° Miếng đất rộng ở làng Phudinh Cholon.

3 Mẫu đất rộng ở giữa châu-thành, gần chợ mới.

4° Miếng đất rộng tiện lợi sự buôn bán ở Bình-động.

5° Miếng đất ở giữa châu-thành, đường Quai de Belgique, 17 cần nhà ở châu - thành Saigon.

Huê lợi mỗi tháng 650 $ 00.

7° 15 cần nhà ở đường Frères Louis có cả miếng đất lớn.

Huê lợi mỗi tháng 427 $ 00

8° 8 cần nhà có cả đất ở đường Paul Blanchy.

Giá 17.000 $ 00.

Nếu ai muốn mua hoặc bán đất cất, nhà cửa, ruộng nương vườn rược, xin hãy do nơi hãng Mac-Mahon Office ở số nhà 61, đường Mac Mahon Saigon thời sẽ đặng vừa ý.

Lời rao

Một sở Cao-su muốn mướn một thầy về bọn-đồ có giấy tốt. Xin hỏi tại Đông-Pháp Thời-Báo.

Có một mình

HIỆU

NGUYỄN-VĂN-TRẦN

94-96 Boulevard Bonnard

SAIGON

Téléphone nº 178

Bán đủ thứ. **Nỉ mỏng**

đủ màu. *Để may áo dài cho Annam* tốt, mước, rẻ hơn hết.

Bán sỉ và lẻ

Qui cô, qui thầy, có cần dùng, xin viết thơ hỏi échantillons và giá.

Dĩa hát rất hay

Mới qua kỳ tàu nầy

NGỌC-THẠCH

Pathé

TẠP ICH BAN

Rất kim-thời

KIM-SẮT

Giá : 2$25

PHỤNG-KIỀU LÝ ĐÁNG

44.980 /1 Phụng-Kiều than bổn-phận
44.980 /2
44.980 /3 Lý-Đáng gặp Phụng-Kiều
/4 Lý-Đáng ước hẹn với Phụng-Kiều

ANH HÙNG NÃO

44.988 /1 Trương-Giác trách Xuân Nghi.
/2 Triệu-Đức ép duyên Tấn-kinh-Hồng
41.983 /3 Trương-Giác cứu Tấn-kinh-Hồng.
/4 Sở-Vân gặp Vân-bích-Nhơn
Sở-Vân lẻ lầu

44.983 /9 Phạm-kỳ-Loan tra án
/10 Vợ con Phạm-kỳ-Loan than-thở
Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phúc-Lộc

44.983 /11 Tiêu-phúc-Lộc từ chối
/12 Mẹ con Phạm-minh-Hà đưa Phước-Lộc lên đàng

TAM HẠ NAM ĐƯỜNG

44.984 /1 Quân Bảo trốn đi giải gió
/2 Quân Bảo ở chiếu phu bài
Lưu kim Đỉnh dụ Cao quân Bảo

44 984 Dư Hồng xuất trận
11/12 Dư Hồng gặp Kim Đỉnh

44.984 Cao Hoài điền, xỉ mà Triệu khuôn Dẫn
13/14 Triệu hoàng Cô khuyên chẳng

44 984 Dư Hồng bị Tu-vi-Thiên-Thân vây
17/18

44.984 Phùng Mậu am hiệp Ngai-ngân-Bình
1/20

PHẢN ĐƯỜNG

44.981 /1 Tiết- Giao đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô xuất thế
/4 Hồ-nguyệt-Cô gặp Vỗ-tam-Tư

44.981 /7 Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-Giao
/8

TAM QUỐC

44.979 /1 Cou Hôn Giang Tả Ngô quốc Thái
/2 Kiều Công trách Tôn-Quớn

44.979 /7 Lưu Bị thử ý Tôn phu-nhơn
/8 Lưu Bị khóc với Tôn phu-nhơn

44.979 /9 Lưu bị với Tôn phu nhơn trốn
/0 Lưu Bị khóc với Tôn phu-nhơn

Hãy xin mục lục đĩa hát

PHƯỚC-CƯƠNG — VĂN-HI-BAN
CÔ-NĂM-NHỎ — TẤN-THINH — TÁI-ĐỒNG-BAN

Các nơi nhà trữ của bổn hiệu

Huỳnh-công-Phát

HỌC-ĐƯỜNG

19 à 33 *Boulevard Kitchener*

(CẦU-ÔNG-LÃNH) — SAIGON

Tựu trường : Ngày 1er Mars 1928

Vì sao năm nay bổn-trường định ngày nhập học trễ hết mười ngày

Bổn trường lập ra từ năm 1921 đến giờ, mỗi năm nhờ sở học sanh thì đậu nhiều nên sở học-sanh nơi bổn-trường tăng thêm hoài, vì vậy bổn-trường mới lấy thêm 6 cang phố trệt và một miếng đất trống ở ngay sau nhà trường, thật rộng rãi học-sanh từ đây giờ chơi, chơi phía trong trường, rộng đến đổi bổn-trường bây giờ ở trong có tới hai cái sân choricoury và hai cái nhà mát preau.

Còn nhà ăn của học-sanh (réfectoire thật khoản khoát và nhà bếp cả hai đều đem ra cách lớp học hơn ba chục thước cây, cao tiếu, cách xa hơn nữa, không còn hật hẹp như bấy lâu nay vậy.

Chung quanh trường tuy rộng lớn, song từ phía đều có vách tường cao, dầu có trở nào có hạn chơi cho mấy cũng không thể trốn ra được.

Từ hồi lập-trường đến giờ, học sanh ngủ giường cây, ngày nay bổn-trường bỏ giường cây hết, và đặt mấy trăm cái giường sắt mới tinh hảo thế vô. Phòng ngủ của học sanh, bổn-trường lót rỗng gạch bông sạch sẽ vô cùng.

Trong mỗi lớp học đều có gắn hai cây quạt máy trên plafond, học sanh ngồi học rất khoe khoắn.

Vì bổn-trường hiện giờ có tới ba cái ngành nước máy chảy vô trường (3 branchements d'eau) nước xài thế gì cũng không hết, nên trường bỏ hồ tắm cũ và xây ba cái hồ tắm mới rất lớn, lại còn làm thêm 6 cái nhà tắm máy (6 cái douches) cho học sanh tắm rửa.

Phía trên lầu, ngoài sân sau (terrasse) có làm ba cái câu-tiêu đặng tiện bề cho học sanh đại tiểu ban đêm. Cho đến thang lầu cũng phải ra sắp đặt lại, vì khi chật hẹp khác, nay rộng rãi khác. Vách phên cửa nào đều sơn phết lại hết.

Bổn-trường có đặt sẵng mấy trăm tấm nệm, mỗi tấm bề dài 1 m 80, bề ngang 0 m 75 bề dày 0 m 10, một cỏ với gương sắt, hết thảy giống in nhau, bầu cho trên phòng ngủ một kiểu với nhau, bước vô xem rất đẹp và rất sạch sẽ.

Bổn trường không thể cắt nghĩa ra đây cho hết được, vậy xin mời Quí ông, Quí bà, có dịp đến Saigon, hoặc đi chơi hay là đem em cháu lên học, đến bổn trường viếng chơi, bổn trường hết lòng nghinh tiếp.

Vì công-cuộc bổn trường mở mang thêm ra như vậy, nên kỳ tựu trường nầy bổn trường định ngày 1er Mars 928 mới tựu, nhằm ngày mồng 10 tháng hai Annam.

HUỲNH-CÔNG-PHÁT KÍNH.

NOTA. — Kỳ tựu trường 1er mars nầy, bon-trường có lớp 1er *Année* và 2e *Année* Qua kỳ tựu trường tháng août tới, sẽ có lớp 3e *Année*.

Xin hoi cuốn điều-lệ của bổn-trường đặng rõ về sự sắm đồ cho mỗi trò và giá tiền mỗi lớp. Học sanh khi thôi học hay là bị đuổi, tiền đóng trước, còn dư trả lại song trả cho Phụ-Huynh học sanh mà thôi.

Như tình cho em học nơi bổn-trường, xin gởi thơ dặn cho trước, trường để dành chỗ.

MẤY ÔNG GIÁO-SƯ DẠY NƠI BỔN-TRƯỜNG

Hai vị giáo-sư Langsa có Cấp-bằng về Khoa giáo-huấn.

MM.

NGUYỄN-VĂN-BÁ, có Cấp bằng trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoi, cựu giáo sư trường Sư-phạm Saigon.

HOÀNG-MINH-GIÁM, có Cấp bằng trường Cao đẳng Sư-phạm Hanoi.

NGUYỄN-KHOA-TÚ, có Cấp bằng trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoi, cựu giáo-sư.

VƯƠNG-QUAN-KHIÊM, có Cấp bằng Nhi khoa Tú-tài Đại - pháp (Double Bachelier ès-lettres).

NGUYỄN - TRỌNG-HỶ, cựu học-sanh trường Cao- đẳng Sư- phạm Hanoi.

NGÔ-CHÂU-DANH, cựu học-sanh trường Cao-đẳng Sư- phạm Hanoi, và 6 vị giáo-viên có Cấp- bằng trường Sư phạm Saigon.

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

chỉ nên mua kiến họa hình, giấy lấy hình và đồ dùng để chụp hình sau khi đã hỏi giá ở tiệm :

Photo-Nadal

Mới qua đồ chụp hình hiệu :

Lumière, Crumière, Dragon, Guilleminot

ở số nhà 118-120, *đường Catinat.*

Xin nhớ! Xin nhớ!

Kể từ ngày 15 Mars cho tới 14 avril nầy kể là 31 ngày mà trong 31 ngày nầy có một ngày hiệu « Nguyễn đức-Nhuận », ở số 42, đường Catinat và ở chợ-cũ đường Vannier bán iron ngày không lấy tiền.

Xin nhớ khi mua mùn chỉ cứ đến hai hiệu « Nguyễn-đức-Nhuận » mà mua, đã được đồ tốt giá rẻ, lại đến ngày 15 Avril bắt số ra, nếu ngày mình mua mà trúng nhằm ngày bắt ra đó thì số tiền mua bao nhiêu sẽ được huờn lại đủ số ; nghĩa là trong 31 cửa thì người mua có một cửa trúng ăn phần [illegible] bao thuốc. Không mua rất uổng.

Thật đáng khen

Mấy năm trước tôi đau bịnh trĩ nặng lắm, chạy thầy chạy thuốc đủ nơi mà bịnh không lành. May đâu gặp ông Trương-quế-Lâm, ở số 32, đường Canton Chợlớn, trị tôi có 20 ngày hết tuyệt. Cách trị rất dễ Dùng chỉ cột mà thôi chớ không có uống thuốc. Nay tôi tổ mấy lời nầy, trước là cảm ơn ông Trương-quế-Lâm, sau chỉ cho những người rối đau như tôi biết đặng đến đó mà điều trị.

MÃ-NGỌC-SUNG,
Gérants du [illegible]
Rue Lefèvre, Saigon.

HÃY NÊN ĐỌC

Tiếng đờn tri-âm

Tiểu-thuyết mới xuất bản

Văn-chương rất lưu loát mà dân dị, có nhiều cảnh ngộ rất ly kỳ, nhiều đoạn thiệt thương tâm, lã rỏ cái ân-tình xã-hội ta ngày nay. Ai cũng nên đọc.

Giá là . . . . 0$50

Mua sỉ và mua lẻ tại Thịnh-Quang Thư-Quán, 35, Rue Sabourain, Saigon.

Cần dùng gấp

Có một xưởng kia muốn dùng nhiều thợ Ajusteur, Tourneur, Chaudronier và một người cho thạo về việc máy móc xe hơi, lương bổng khá.

Ai muốn xin do nơi M. Trần-quang-Gi, Rạchgiá.

Nhà sơn mầu lam

Chân-thụy, đường Mac Mahon, số 147

(Ngang cửa chùa chà ngó qua)

Chiếu trải sa loong, buồng ăn, buồng ngủ v v.

Hàng thêu màu mùng Chân-thụy
Sách Quốc-văn

Médailles d'or et d'argent.
Exposition Coloniale de Strasbourg
Exposition des Arts Décoratifs, Paris
Exposition des Beaux Arts, Yunnam.

NÊN CHÚ Ý. — Qui khách muốn sài mùng thiệt đẹp, xin gởi thơ về Bổn tiệm lấy mẫu, Bổn tiệm lại có thợ chuyên nghề may mùng rất khéo. Qui khách muốn dài, rộng thế nào, xin lỗi về Bổn tiệm may rất được vừa ý.

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

Tràng hoa tang

(couronnes)

bằng cườm, và bằng sành

Kể giá từ 8$00

Giá riêng cho các hội Lương-hữu và cho các người mua đi bán lại

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU

CON CHIM

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

Sindex Nouveautés

BAUDET, Directeur

209, rue Catinat — Saigon (Angle de la rue d'Espagne)

Sơ-mi, Nón, Cở-ra-vách, Dây cho đàn ông

Dầu thơm HOUBIGANT và CHÉRAMY

du samedi 10 mars au 7 avril

Grande réclame de chemises pour hommes

Chemises fileté blanc — Col Danton-Poignets mousquetaires-Belle qualité — La chemise. 28fr.50
Chemises écru fileté — Col Danton-Poignets mousquetaires — Belle qualité — La chemise. 32 50
Chemises très beau crépon blanc — Col Danton-Poignets mousquetaires — Qualité supérieur — La chemise 35 00
Chemises cellular anglais (Sprintex) Col danton — Poignets mousquetaires — qualité extra — La chemise 35 00
Chemises fileté blanc — Col danton et poignets mousquetaires soie blanche — très belle qualité — La chemise. 40 00
Chemises crépon blanc — Col danton et poignets mousquetaires soie blanche Qualité supérieure La chemise 40 00

Chemises fileté blanc sans col — Poignets mousquetaires — Belle qualité — La chemise . . . 25 fr.00
Chemises crépon blanc, sans cols — Poignets mousquetaires — Belle qualité — La chemise. 28 50
Chemises très beau crépon blanc — Sans col — Poignets mousquetaires — Qualité supérieures — La chemise 30 00
Chemises percale blanche rayures satinées - sans cols-poignets mousquetaires — Très belle qualité — La chemise. 30 00
Chemises percale kaki, col rabattu, 2 poches et pattes d'épaules — Bonne qualité. 28 00
Chemise flanelle kaki, col rabattu, 2 poches et pattes d'épaules — Belle qualité — La chemise. . . . 30 00

Kho sách báo xưa Quán Văn Đường 28-12-2022-2022

PHỤ TRƯƠNG VĂN-CHƯƠNG

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 31 Mars 1928

BÌNH PHẨM VĂN THƠ

Vàng bạc không có câu, thì chỉ biết là vật nặng, mà không biết là nặng bao nhiêu đồng hay bao nhiêu lượng. Vải lụa mà không có thước, thì chỉ biết là vật dài, mà không biết là dài bao nhiêu trượng hay bao nhiêu tấc. Văn thơ cũng vậy, nếu không có lời bình phẩm thì trong khi xem vội coi qua, không kịp nghĩ ngợi, thường thường chỉ biết là bài văn nầy hay, câu thơ kia dở, mà không biết hay dở là thế nào.

Nghề văn thơ của ta, phát tích rất sớm, mấy trăm năm nay, vẫn bao thi-tứ, nhả ngọc phun châu; mặc sĩ tao-ông, thêu hoa dệt gấm; bao nhiêu văn chương như chuông khánh vui tai, gồi chả ngon miệng, còn chồng chất ở sách cũ vở xưa. Nếu đem mà so sánh với văn Tây văn Tàu, tưởng cũng không phải thua kém. Cứ theo tuổi thọ mà tính tình độ tiến bộ, thì nghề văn thơ của ta ngày nay, đáng lẽ đã bước tới một bực tối-cao mới phải. Vậy mà ngày nay chẳng những không tiến bộ, mà lại sụt lùi, cái đó lỗi có nhiều cớ, — sự thiếu lời phê bình cũng là một cớ vậy.

Vì không lời phê bình, cho nên cái rừng văn thơ mới thành ra lôn-xộn. Chưa kể những hạng mới bắt đầu học ngâm tập vịnh, miễn là nối cho đủ chữ, đặt cho có vần, thì gọi là văn là thơ, thì in vào tòng-thư, dâng lên báo chí, để kiếm lấy cái tiếng nhà văn, dẫu tới những hạng cao đẳng trong văn-xã, cũng thường hay dùng những thủ-đoạn « lôi người ». Trong một bài văn hoặc bài thơ, chỉ cốt chải chuốt dũa mài, trổng cho kêu, lời cho đẹp, nhiều khi lại dùng những tiếng lạ-lùng, kênh kiệu, khiến cho người đọc vừa tai. Nhưng đọc rồi mà ngẫm nghĩ cho cùng, thì tư-tưởng rất tầm thường, ý từ rất trần bủ. Vậy mà không có ít lời phê bình, thì cũng ít khi khám phá được lối văn «ngoái vàng ngọc, trong đá rách» đó. Nghề văn thơ của ta mà phải thối bộ, cũng có một phần do ở cớ ấy.

Nay bổn báo mở ra mục này, chuyên để bình phẩm thơ văn quốc âm xưa nay, tưởng cũng là một sự có lồ ích cho người học đọc thi đọc văn vậy.

Ôi, làm văn khó, sự phê văn không phải dễ: tất phải có bộ óc Tùy viên, con mắt Thánh-Thán, thì mới có thể định rõ đặng cân lượng thước tấc của văn-chương. song le bản-báo sẽ hết bổn phận đối với việc làm, biện bạch những câu hay chữ dở, đặng cho các nhà hiếu văn khỏi bị lầm lẫn vậy.

∴

Bài thơ bán thân

Bài nầy tương truyền là của ông Trần-khánh-Dư lâm ra trong khi bị cách quan phải phong trần lưu lạc. Nhưng có người cho là không phải, nói rằng ông Trần-khánh-Dư là một bực danh tướng, ai đả đọc sử thì đều biết sự nghiệp của ông, vậy mà coi câu «*ít nhiều miễn được đồng tiền tốt*» thì tư-tưởng hèn hạ, không ra khí tượng anh hùng, tất không phải là khẩu khí của ông.

Song xét cho kỹ thì bài thơ đó tuy có câu ấy hơn kém một chút, mà những câu khác, thì phần nhiều là khí khái hùng hồn: mà lại tỏ ra tấm lòng kiên nhẫn, trung hậu, mà lời văn cũng thiệt hay. Như câu:

Cũng muốn lừa hương cho vẹn kiếp »

Thì tỏ ra một người có thủy có chung. Mà câu:

« Thử xem vàng đá cứng bền gan »

Thì tỏ ra ý muốn đem con mắt quan-sát mà ngắm xét người đời.

Còn tới hai câu:

«Toan từ nhem nhuốc thay nghề khác,
Lại sợ trời kia thiếu kẻ tâu »

Thì thiệt là hình-iện ra tấm lòng thương vua yêu nước, trơ như đá vững như đồng, hoạn nạn không từ, lầm than chẳng quản. Nay đọc bốn câu thơ đó, cũng có thể tưởng tượng được cái sự-nghiệp phá tan giống Thát, đem lại nước nhà của ông.

Bản tới văn lý, thì bốn câu đó, cũng là nhập-diệu, nhưng chữ *lừa hương, vàng đá, nhem nhuốc, hàn trời*, đều là ánh chiếu với chữ *than* là dầu dễ, mà khu-khiên rất khéo.

Vậy thì ông Trần-khánh-Dư chẳng những là một danh tướng, mà cũng có thể gọi là một bực thi-gia.

Hát A-Đầu

Tết năm ngoái, lữ-thứ vô-liêu, xuân tiêu tịch mịch, cùng một người bạn thanh-khí nghiêng hồ rượu trắng, khêu ngọn đèn xanh, cùng nhau kể chuyện thân-thế. Nhân lúc cao hứng có đọc một bài hát nói như sau nầy, xin lục-đăng lên đây, chẳng qua để làm kỷ-niệm riêng cho một mình, chớ thật chẳng dám có ý muốn khoe văn cùng các bậc tao-ông trong hải-nội.

M.

∴

MƯỜU

Tiếc thay trong giả trắng ngần,
Đến phong trần cũng phong trần như ai!
Có tài mà cậy chi tài,
Chữ tài liền với chữ tai một vần!

NÓI

Cọng ta nhân sự,

共嗟人事

Lệ đầm đìa hồng-tụ lại thanh-sam;
Khéo đa truân là cái phận hồng-nhan
Mà bạch diện cũng tầm thân chi mấy tá?
Văn chương tầng mạng khám liên ngà,

文章憎命嗟憐我

Hồng phấn tàn thì cánh ái khanh.

紅粉藏時更愛卿

Nghĩ nguồn cơn thêm ngán lúc tàn canh
Vơi lại rót chén quỳnh ai với tớ,
Bước hồ hải bềnh bồng mong gặp gỡ,
Hẹn cùng nhau năng dở lúc phong ba.
Bể dâu cuộc trải lần qua.

B. T. M.

Tạp-thủ

Lời can khéo

Vua Thái-Tôn nhà Đường lên ngôi vua được ít năm thì ông thân là vua Cao-tổ thăng hà, táng ở kiến lăng. Lại cách ít năm nữa thì một người ái-phi tạ thế táng ở Chiêu-lăng. Thái tôn thương nhớ Ái-phi cất một nếp lầu thiệt cao ở trong cung, đặng ngày ngày lên trông ngóng cái mồ hồng-nhan: Một bữa, Thái-tôn giắt người bề tôi tên là Nguy Trưng lên lầu, ý muốn để cho Nguy-Trưng cùng coi Chiêu-lăng ở ngoài thành. Nguy-Trưng giả cách không trông thấy, Thái-tôn giơ tay chỉ chỗ, và nói rằng ở phía ấy ở phía nọ. Nguy-Trưng mới từ từ tâu:

— Thần tưởng là Hiển-lăng, thì thần không trông thấy, chớ Chiêu-lăng thì thần đã biết rồi.

Vua Thái-Tôn sẩu hổ, tức thì cùng Nguy-Trưng di xuống, rồi sai người phá lầu.

Tỏa kiềm-duyệt bỏ hết một đoạn

Nghe vì vợ

Đặng-mỗ người ở tỉnh Nam-định, đồ cữ-nhân, làm quan lối chức tổng-đốc Hải-dương, năm trước mới về hưu-trí. Tánh hay mê gái, mà rất sợ vợ. Vợ rất dữ, hễ chồng trái ý một chút thì quở phạt tức thì.

Khi Đặng-mỗ còn làm chức tri-phủ, một hôm trốn vợ đi hát cô dầu. Chẳng may bị vợ bắt được, lấy hết quần áo của chồng đem đốt, cả đến mấy bộ đương mặc ở trong mình, cũng bị lột mất. Trời đông tháng rét, Đặng mỗ đành quấn chiếu nằm trần suốt đêm, sáng hôm sau lấy quần áo của đầy tớ mặc tạm.

Tới khi làm đến tổng đốc, cái đức sợ lại càng tăng tiến, một hôm cũng vì tội đi chơi cô đầu, vợ bắt phạt nhịn cơm một ngày. Đặng-mỗ đói quá nhưng mà sợ uy dám ngỏ ra lời? Lúc đến buổi trưa, sư tử đi ngủ. mới sai đầy tớ ra phố mua cho mấy chiếc bánh rán. Trong lúc ngồi công đường dương nhồm nhồm ăn vụng, thì vợ ở nhà tư vừa ra.

Nghe tiếng gót sen lẹp kẹp, Đặng-mỗ sợ hãi, nuốt vội cho mất tang. Chẳng may miếng bánh to quá, nuốt không trôi, mắc nghẹn tắc cổ, ngửi đi ngã lăn xuống đất. Người nhà đầy tớ, tưởng là cụ lớn phải gió, kể thì người thuốc tơi bời, sau thấy mửa ra, mới biết là cụ nghẹn bánh rán.

TUỒNG HÀI-LƯỠNG

CỦA

Trương-quang-Tiến

Mới xuất bản

1· Chiêu-Quân lầm kế gian-thần.

2· Chiêu-Quân giáp mặt Hán-hoàng mỗi cuốn 14 hình chụp, giấy láng. 0$60

3· Ngũ-Tân từ-biệt vợ cất binh 0 50 (rút lớp hay trong Chung-vô-Diệm).

Mấy bổn nầy, tác-giả giữ bản-quyền, nên khi viết rất kỹ-lưỡng.

Có để bán tại nhà in Jh Viết, và khắp các tiệm sách.

VĂN UYỂN

CUNG OÁN

XV

Há rằng thua kém nỗi gì đâu,
Nhớ đến nguồn cơn khéo lại sầu,
Phận thắm kia ai hơn mấy vẻ,
Duyên ưa nọ kẻ khác chi nhau,
Thẹn thùa tuổi phận bề hoa thiệt,
Lai láng riêng lòng nỗi cạn sâu,
Phòng lạnh thôi đành khuây khỏa vậy,
Đòi phen tư tưởng dạ càng đau!

XVI

Kìa kìa cái thầm lại lầu cao,
Có thấy chi vui được chút nào,
Ngày vẫn nỉ non cung đế hát,
Đêm trương inh ỏi tiếng quyên rao,
Mong gieo lá thắm, dòng sâu cạn.
Hầu mượn chim xanh giọt thắm đào
Duyên phận nỗi ninh đành thế vậy.
Nguồn cơn khôn dễ biết làm sao?

XVII

Kẻ tẻ người vui chẳng sẻ san,
Quạnh đau đớn nhẻ cảnh hoa tàn!
Tuyết rơi thức bạc hồn mai lạnh,
Nguyệt lẫn màu vàng giấc điệp tan.
Lá thắm kia ai ngăn bến liễu,
Đêm thanh nọ kẻ giữ cung hàn.
Lòng dặn lòng thôi đừng nghĩ lẩn,
Đã đành ro rủi phận hồng nhan.

XVIII

Khắc vợi canh chầy bóng nguyệt chinh
Đăn đo mọi nỗi khéo buồn tanh!
Bưng khuâng luống thẹn hoa phai, thắm,
Ngao-ngán thêm sầu liễu kém xanh.
Chẳng biệt-ly mà đau đớn dạ,
Không tư-tưởng cũng ngẩn-ngơ hình,
Mới hay trăm sự không qua số,
Nào phải cao xa chẳng thấu tình.

XIX

Đèn phong thăm thẳm mấy từng xa,
Càng nghĩ càng thêm giọt lụy sa!
Nồng lạt hơn cùng lưng điệp phấn,
Thắm phai thẹn với mấy chòm hoa,
Canh tàn gió thoảng hồn hương lạnh.
Lầu vắng rường treo vẻ nguyệt tà,
Chích móc dã đành duyên phận ấy.
Dầu sao cũng tiếng gọi rằng là...

XX

Dở dói nguồn cơn nghĩ lại mà,
Kia duyên nọ phận khéo hay là,
Vởn vơ giấc điệp năm canh thổ,
Mê mệt hồn tương mấy tiếng gà,
Gối phụng lanh lùng cơn gió lọt,
Chăn loan nồng lạt hột mưa sa,
Xem tình cảnh ấy thêm buồn bực!
Phòng chốn cung nghiêm mấy kẻ đà?

XXI

Nỗi niềm thắc mắc bấy lâu nay,
Cố dạ làm khuây lại chẳng khuây,
Gượng gạo soi gương, gương luống tủi,
Thần thư trông nguyệt, nguyệt càng say.
Dở dang nghỉ thẹn màu son phấn,
Ngần ngại riêng buồn phận nước mây,
Khắc diễn canh chầy sầu ủ dột!
Trống canh tiếng quốc lại châu mày

XXII

Dưới nguyệt cung dân giọng thỉnh thoang,
Nỉ non như khợi tấm sầu tràng.
Ngữa nghiêng dày sắt cơn khoan nhặt,
Thỉnh thoảng chầy sinh nhịp bẻ bàng,
Thảm nọ bưng-khuâng vương chín khúc,
Sầu kia chan-chứa nhỏ hai hàng.
Cho hay gang tấc còn dường ấy,
Sót kẻ sanh-ly mấy dặm tràng.

XXIII

Hắt hiu đèn hạnh rạng canh gà,
Hết nghỉ gần thôi lại nghĩ xa,
Trướng xủ mấy lần sương vẫn lạnh,
Chăn lồng nửa bức tuyết đường sa.
Long-đong xa quân người thơ ấu,
Thắc mắc thêm thương kẻ tác gia.
Khuấy khỏa miền là vui với phận,
Sâu cung đề mấy kẻ như ta?

VÔ-DANH-THỊ

Sao-lục

XXIV

Mê-mệt ngày đêm tình giấc hoa.
Giận vì nông nổi khéo hay là!
Triện hương tô bạp cơn sầu tập,
Bình phấn yên-chi giọt tủi sa,
Cầu Thước thẹn cung nàng Chức nữ.
Cùng Thiềm vui với ả Hằng nga,
Một năm phòng mấy mùa xuân tả.
Hay nghỉ hồng-nhan trễ mãi mà!

XXV

Lầu quạnh canh chầy vẫn tiếng điêu,
Niềm riêng một tấm tủi trăm chiều!
Đèn vàng nọ kẻ duyên đầm thắm,
Trăng bạc kia ai phận hẩm hiu?
Nồng-nực ngày hè buồng trướng gấm,
Lạnh-lùng đêm tuyết vát màng thêu.
Thôi thôi may rủi chẳng là phận,
Mà phấn nào ai chẳng mỹ-miều?

XXVI

Cũng là mà phấn cũng lưng ong,
Kẻ ấm êm sao kẻ lạnh lùng?
Cuộc số vì đâu xui đến nỗi,
Tấm duyên hay bởi lẫn vào trong.
Gương lồng bóng quế soi dường bạc
Gió lọt phòng tiêu lạnh tợ đồng.
Đèn chực mấy thu đèn dả cạn,
Thêm dâu nào tỏ khách long đong

XXVII

Bể ái nguồn sầu khéo nỡ nao?
Riêng nơi ràng rạt chốn khô khao.
Lầu Đường nọ kẻ lừng hơi xạ,
Đền Hán kia ai ũ mà đào?
Thấm chất chập chồng non bẩy kém,
Sầu tuôn lai láng bể hồ dào.
Vườn xuân nhẫn gởi quần hoa chúa,
Thấm thoát xuân tàn, có mãi sao!

XXVIII

Ngán nỗi hồng-nhan phận tỏ lòng.
Nghĩn căn phòng chắc được chăng-chường
Thần thơ phách thổ đôi vầng nguyệt
Ngao ngán lòng qui chiếc bóng dương,
Mây liễu dãi dầu xuân rã tuyết,
Giấc hoè lạnh léo hạ mờ sương.
Há rằng xa cách cho nên nỗi,
Cao thấm là bao mấy tấc gang?

TIẾP THƯ

CỦA BẠN KHÔNG TRẢ LỜI

Tin thư chờ đợi tháng thôi ngày,
Tiếp được thư rồi những mấy ngày,
Đành sắt mấy hàng đeo nghĩa cũ.
Gió mưa đôi trận dục niềm tây,
Rừng Hoa (1) bên Lọc người gang tấc,
Đất Bắc trời Nam bóng nước mây.
Tâm sự ai ơi, xin tạm gác
Non sông còn lắm hội sum vầy.

ĐỀ LẠI BẠN ĐI DI-TRÚ NƠI KHÁC

Ở phải, trò đời thường thế thế.
Gặp nhau rồi hồ để gặp nhau lâu,
Hơi công dâu mà chắc những chuyện dâu dâu,
Dầu đâu nữa cũng trong bầu trời đất cũ.
Đã thế thôi thôi đành thế đã
Biết nhau rồi đôi ngả quản gì xa,
Còn gió trăng còn có đôi ta,
Có ly hiệp mới tỏ ra tình gần bó.
Cuộc thiên-diền không không có có,
Có rằng không không có ai hay.
Cầm tay tạm biệt hôm nay!

Đ.

(1) Chỗ người bạn ở.

Tòa kiềm-duyệt bỏ hết một đoạn

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

TRỌN MỘT NGÀY BÁN KHÔNG LẤY TIỀN

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN bán đủ vật-dụng kiêm-thời ở chợ-cũ đường Vannier, và nhà hàng lụa hiệu NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở đường Catinat đồng kính lời cho chư quí-khách rõ :

Kể từ ngày 15 Mars đi chí ngày 15 Avril 1928, trọn một tháng nầy hai nhà buôn của chúng tôi định *bán một ngày không lấy tiền*. Cách bán như sau đây : khi quí-khách đến mua đồ chúng tôi sẽ biên facture (toa) cho quí-khách, trong toa có biên số bạc mua kỳ tên và đóng con dấu hiệu rõ ràng, còn chư quí-khách ở xa gởi thơ mua thì chúng tôi cũng biên toa gởi theo hàng hóa ; chư quí-vị sẽ cất giữ cái toa nầy.

Đến ngày 15 Avril 7 giờ sớm mai, chúng tôi sẽ dùng cách bắt thăm rất công bình, có mời quan Trưởng toà sở tại làm chứng, cắt ra 31 tấm giấy, mỗi tấm biên mỗi ngày, biên từ ngày 15 Mars chí ngày 14 avril, đoạn sẽ cuốn tròn 31 tấm nầy, lại niêm phong kỹ lưỡng bỏ vô bao kín, xóc trộn trước mặt khách mua hàng và quan Trưởng-toà, rồi sẽ cầy một người khách thò tay vô bao kín mà lựa ra một cuốn, mở ra có biên rõ ngày tháng đó tức là ngày bán không lấy tiền ; chừng ấy chúng tôi sẽ rào đủ trong các nhựt báo, chư quí-khách sẽ đem cái toa mua hàng ra đó, coi cái ngày bắt thăm ra đó có trùng nhằm ngày biên trong toa chăng ?

Như trùng thì quí-khách sẽ đem cái toa đó đến bổn-hiệu, bằng ở xa thì gởi theo thơ, chúng tôi sẽ thối hồi số bạc mua lại cho quí-khách y theo trong toa (1).

Cách sắp đặt bán như vầy là vì chúng tôi muốn tỏ lòng thành thiệt cảm tạ thạnh tình của chư quí-khách giao thiệp cùng bổn-hiệu trọn mười năm nay, xin chư liệt-quí tường tất lòng thành của chúng tôi, dời gót đến mua chơi Vẫn biết mua đâu cũng trả tiền, song quí-khách chiếu cố đến bổn-hiệu mà mua thì đã tỏ ra lòng đại-nghĩa, giúp đỡ cuộc thương-mãi của người Nam mình, lại mua được giá rẻ hàng tốt mà nếu may ra thì lại còn được hưởn số tiền mua lại.

Các cuộc xỗ số cã muôn triệu số mà cũng có người trùng huốn chi trong một tháng 31 ngày thì có khó chi mà không gặp một ngày trúng, xin quí-khách chớ bỏ qua.

Tờ giá mục (catalo) Mars 1928 của bổn hiệu in gần rồi, lúc in xong sẽ cập theo nhựt trình mà gởi cho chư qui độc-giả y như năm ngoái.

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
ở chợ-cũ Saigon
số 48 và 50 đường Vannier
và nhà Hàng Lụa ở số 42 Catinat
đồng kính

(1) Như khách ở xa mua phải gởi cách lãnh hóa giao ngân, thì xin kể số bạc hàng hóa mà trã lại, không trã sở phí tiền gởi. Hàng hóa phải lãnh trước ngày 15 Avril, nếu lãnh sau ngày 15 Avril thì dầu cho ngày biên trong toa trùng nhằm ngày xỗ ra cũng kể là không trúng, trừ ra những qui-khách khi gởi thơ mua đồ có gởi mandat trã trước nửa phần tiền, thì dầu có lãnh sau ngày 15 Avril hay là trễ mấy thế nào nếu trúng thì cũng được huởn số bạc lại.

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

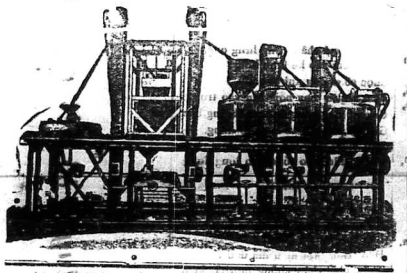

Làm đại-lý độc quyền cho nhà Koerber et Naumann bên Đức-quốc, dàn và ráp đủ cở theo nhà máy xay lúa gạo bài luận lớn nhỏ.

Cối chà type Engelbert chạy bằng mặt đán, rất nhẹ, chạy êm hao đã mở.

Máy đứng và nằm **Diésel** chạy người không cần g chạm liệu.

Bán máy xay café.

Buôn bán rất thiệt thà. Đã giấp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

Danh Lợi

Suối đờn còn kêu bởi khách lạ muốn nghe, và khẩn đến cón thợ của quí ông quen dùng :

Bông thứ 1er mỗi khăn	3 00
Bông thứ 2e	1 00
Bombay nhiều thứ 1er	3 00
Bombay nhiều thứ 2e	1 00
Nhiều thứ (Chukho)	2 50

Xin qui ông quen dùng đã thợ chỉ rõ hàng nào máy lớp có tốc độ máy vấn riêng, và cup tóc phải lấy ni (contour de tête) trong nhà có sẵn gởi lại lập tức, còn về phần tiền gởi nếu hai khăn sắp lên sở phí tôi chịu.

Lời nhắc xin qui ông nhớ tên tôi là :

NGUYỄN-VĂN-BÚP,
Propriétaire Suối-đờn,
Bình-nhâm, Laithiêu".

Ai muốn mua ?

Một cái nhà thiệt tốt, cất theo kiểu kiêm thời, có bốn phòng, sơn vẽ thiệt đẹp, còn mới tinh hão. Chung quanh nhà có vườn cây mát mẻ, có nhà bếp, nhà để xe-hơi, nhà bồi, ở lối góc đường Mac-Mahon — Legrand de la Liraye, phía trước nhà đường tráng dầu hắc không bụi bặm chi hết, chung quanh nhà có tường rào.

Giá nhứt định nhà và đất :

20.000 $ 00

Xin dơ hơi nhà số 42 đường Catinat.

Kính tỏ cùng quí ông quí bà rõ

Garage của tôi hiệu **Garage Central**, ở Boulevard Bonnard, số 26. Ngày nay, đã nhường phố lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini, Directeur du Garage Indochinois mướn.

Còn đồ đạt của tôi bán thuở nay trong hãng đồ thì đã đời hết lại ở tại tiệm tôi ở đường Amiral Courbet, số 24 và 26, ngan nhà ngủ Nam-Đồng Hương là đường hẻm hông Chợmới Saigon, và nơi kho của tôi ở tại đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Chợlớn. Trừ ra một mớ xe hơi tôi bán lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là giường sắc, giường đồng, bình sáng để vào xe ít hao, cây cang, thùng nước xe, đèn lanternes avant et arrière, đèn hông đèn phares, đèn đọi, vãi lớp mui xe hơi xe kéo, bình nước mạnh, kèn điện khí, nhiếp xe hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe hơi, xe torpédo và chassis camionnette hiệu La Buire, máy canot, vân vân.

Vậy xin mời quí bà tường tình tôi là người đồng bang đến mua giùm tôi rất cám ơn và tôi sẵn lòng tính giá nhẹ cho quí ông, quí bà.

Còn ông nào có mua xe hơi môn gần đèn vọi, đèn lanterne, đèn hông, cây cang, áo nệm đồ chơi, vân vân thì tôi có đủ. Xin đem xe lại tôi gần cho đồ tốt mà lại tính giá rẻ hơn các chỗ khác

Này kính.
NGUYỄN-VĂN-KIỀU,
24 et 26, rue Amiral Courbert, Saigon.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HO'I -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên. Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu bản đồ, hình giáng, vân-vân... không buộc phải mua.

Salon Nautique

Môn bài 460 đường Paul Blanchy
Saigon (Tânđinh)

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU-HẠN VỐN 250.000 $

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy :

1· Lãnh tiền đem gởi không hạn kỳ bằng bạc Đông-Pháp, hay là tiền quan Langsa đặng 4 ly lời mỗi năm ;

2· Lãnh tiền đem gởi có hạn kỳ (5 ly lời mỗi năm nếu gởi 6 tháng ; và 6 ly lời nếu để một năm) ;

3· Bán chi-phiếu (chèques) và gởi tiền qua Đại-Pháp bằng dây điện hay là gởi theo tàu thơm (transfert par cable ou par courrier).

4· Cho vay dũ cách ;

5· Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoại-quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty Việt-Nam ngân-hàng sẵn lòng mà chỉ rõ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, *Số 54 đường Pellerin.*— SAIGON

Dây thép nói số 748. Tên dây thép : Créditana.

Đèn COLON

Thiệt hiệu mới lại

Đốt bằng dầu lửa
Đốt dễ và mau
Tiện lắm có dùng cã Nam-Kỳ

Trữ tại cửa hàng

Trân-quang-Nghiêm

số 200 đường d'Espagne Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022-2022